

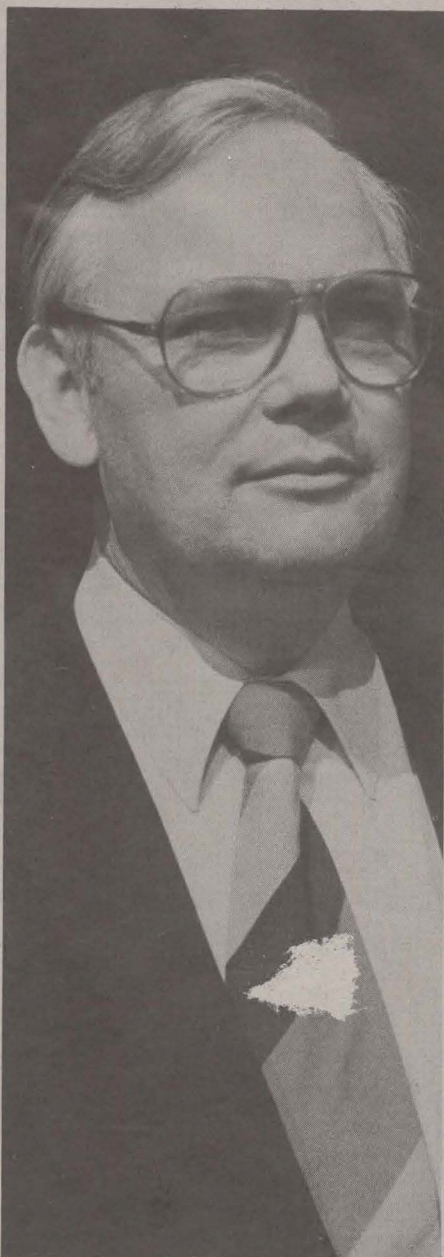
Partijsecretariaat: Bezuidenhoutseweg 195, 2594 AJ Den Haag,
 telefoon: 070-858303

verschijnt 9 x per jaar

DOCUMENTATIECENTRUM
 NEDERLANDSE POLITIEKE
 PARTIJEN

DEMOCRATISEREN VAN DEMOCRATEN

door Jan van Berkom
 partijvoorzitter

Wakker worden op zondagmorgen. Partijvoorzitter van D'66. Natuurlijk ben ik geen onnozele hals: je kandidaat stellen betekent gekozen willen en kunnen worden. Op vrijdagavond, op zaterdag ontmoette je in de wandelgangen je vrienden, je bekende D'66-ers, en je voelde hoe de kansen stegen. En dan 's middags even over half drie de stemcommissie. Jij. Dank congres.

Dank

Die zondagmorgen schreef ik een brief aan Cees Spigt. Met hem heb ik de teleurstelling gevoeld en ik heb hem bewonderd. In moeilijke tijden, toen Henk Zeevalking werd uitgeschakeld, trad hij op als waarnemend voorzitter, een lange verkiezingscampagne lang. Vrije-tijdsbesteder, warme drager van D'66-idealen. Later toen Henk minister werd, was hij het wéér die zijn taak overnam. Bedankt daarvoor. Partijvoorzitter Henk Zeevalking, een rots waar Mozes een bron in heeft geslagen. D'66 had hem vaak nodig en altijd was hij er. Op zijn plaats. Een jonge onstuimige partij op weg helpend. Hij zal geen loftuigen op prijs stellen. Alleen daarom laat ik ze hier weg. Hij heeft ze wel verdiend. Lof en dank ook voor die anderen: Jan van de Hazel, secretaris politiek, Pauline van Tets, secretaris buitenland en Jan Prevo, penningmeester van de partij.

Een congres kiest

Voor journalisten was mijn keuze tot partijvoorzitter een verrassing. Dat schreven ze in hun kranten. Om die reden is het best goed stil te staan bij onze manieren. „Veraste journalisten” betekent immers dat ze een andere verwachting hadden: gedoodverfde kandidaten en geijkte kanalen. En zo werkt dat niet bij D'66. Soms overigens in ons nadeel. D'66 is ook een manier van denken, een manier van doen. Daarom hebben we vastgelegd in onze reglementen hoe open en hoe democratisch we willen zijn. Een partij voor mondige mensen. Vandaar open kandidaatstelling, waaraan ieder lid mee kan doen. Vandaar verkie-

zingen waarbij ieder lid kan stemmen. Amersfoort, 13 en 14 november 1981, was daar een voorbeeld van. Ik vind dat je ons „one (wo)man, one vote”-systeem moet handhaven, overigens niet zonder redelijkheid. Daarom wil ik zeker zorgen dat we gaan discussiëren over zaken als aanbevelingen, presentatie en termijnen. Maar ons karakter moet blijven, open en duidelijk. Een congres kiest, daarover geen misverstand.

Op weg

D'66 is de partij waar ik me thuis voel. Verstrengheld met de politieke idealen zijn menselijke maat en openheid. Ik wil graag met de negen andere leden van het dagelijks bestuur en met de twaalf hoofdbestuursleden uit de regio samen de lange mars gaan maken.

Wij zijn uitgegroeid tot een middelgrote partij. En op zijn minst zijn alle namen van organen en delen van onze partij indrukwekkend. Misschien wat minder de samenhang. Dat kan ook niet anders. Als je lid van D'66 bent word je op een of andere manier bij het partijgebeuren betrokken. We groeien en we doen ons best. Maar ik zou een helderder beeld willen: hoe lopen alle verbindingen, wie spant zich waarvoor in? En hoe is dat herkenbaar? Geen echte zorgen, wel een verplichting voor het hoofdbestuur om een en ander duidelijk te

doorlezen op pag. 3

IN DIT NUMMER

Nieuw dagelijks bestuur	3
Uit de fracties	4
Congresimpressies	9
Congresverslagen	12
Democraten schrijven	20

In het komende nummer:
 de oude rubrieken terug?

Kandidaat- stelling adviesraad

In het voorjaar van 1982 wordt de Adviesraad van D'66 herkozen. De kandidaatsstelling daarover opent op 7 januari 1982 en sluit op 16 februari 1982. Leden die daarin geïnteresseerd zijn en aan de voorwaarden voldoen kunnen zich kandidaat stellen. Formulieren daarvoor met alle bijbehorende informatie zijn aan te vragen op het landelijk partijsecretariaat in Den Haag.

Joh. Hollemans
vice-voorzitter organisatie

Kunstaanbod

Afdelingen van D'66 die op welke manier dan ook problemen hebben met de samenstelling of de verwoording van een paragraaf „Kunst en cultuur” in hun gemeenteprogramma, kunnen – als zij daar prijs op stellen – gebruik maken van de assistentie van de Werkgroep Kunsten van de S.W.B.

Op welke manier dat te verwezenlijken zou zijn kunt u zelf regelen in overleg met

Ernst van Altena, Drakenstein 56, 1121 HD Landsmeer, tel. 02908 – 3038 of met

Aad Nuis, c.q. Ellen Beek, p/a Tweede Kamer, Binnenhof 1a, 2513 AA Den Haag, tel. 070 – 614911, toestel 2407

Kandidaten gevraagd voor het Dagelijks Bestuur

Het Hoofdbestuur attendeert de leden erop dat voor de eerstvolgende ALV d.d. 20 maart 1982 voor de volgende functies kandidaten zullen worden gevraagd:

- vice-voorzitter organisatie
- secretaris organisatie.

De functie van vice-voorzitter organisatie komt vacant, omdat **Johan Hollemans** deze functie neerlegt.

Mieke van Wagenberg is reglementair herkiesbaar voor de functie van secretaris organisatie.

In de Eerste Congressedemocraten komen wij met uitgebreide informatie over deze functies terug.

Johan Hollemans
vice-voorzitter organisatie

RADIO & TV

Radio

D'66 is te beluisteren elke woensdag om de veertien dagen altijd om 18.20 uur op Hilversum 2.

Woensdag 23 december, 6 en 20 januari en 3 februari a.s.

Televisie

De eerstvolgende televisieuitzendingen van D'66 vinden plaats op woensdag 16 december en woensdag 17 februari 1982, beide keren om 19.50 uur via Nederland 1.

d66 AKTIVITEITEN

Algemene Ledenvergadering Voorjaar 1982 te Amersfoort in De Flint op zaterdag 20 maart 1982 (agenda in het komende nummer).

Adviesraad D'66 te Utrecht in Trianon, Oude Gracht 252 op zaterdag 23 januari 1982, 10.30 uur.

Achter op de brief

Vlak voor zijn aftreden als penningmeester van D'66 schreef Jan Prevoou een brief. Hij deed daar twee acceptgirokaarten bij. Als u daar al op gereageerd hebt dan hoeft u niet verder te lezen.

Hebt u uw handtekening nog niet gezet, dan moet u weten dat er in de contributieregeling achter op de brief een fout is geslopen. In de op twee na laatste regel staat dat uw contributie vóór 1 april 1982 dient te zijn voldaan. Dit moet echter zijn: vóór 1 februari 1982! Het is daarom maar het beste om snel te tekenen. En de kaarten te posten. De partij heeft uw steun echt nodig!

Nieuwe samenstelling Programma- commissie:

Ernst van Altena
Hans Wijers
Carien Evenhuis
Dirk van der Werff
Noor Stehouwer
Suzanne Bischoff (namens Eerste Kamer)
Aad Nuis (namens Tweede Kamer)
Herman Schaper (namens Tweede Kamer)
en nog twee leden namens Hoofdbestuur.
Voorlopig contactadres: Michiel ten Brink, Oude Vest 85-A, 2312 XT Leiden.

Nieuwe samenstelling Rapportage- commissie:

Renso Kamps
L. M. de Keijzer
R. H. J. Koopmans
Th. J. J. Sanders
Johan Hollemans (voor het Hoofdbestuur)
Toegevoegd secretaris: Kitty Warburg.

Nieuwe samenstelling Geschillen- commissie:

Doeke Eisma
Johan Hamaker
Jan Dirk van Ketwisch Verschuur
Jacob Kohnstamm
Marja de Leeuw
Frank van Dooren
Marya van Empel
Bram Warburg
Yvonne Stolp-Keuzenkamp
Yvonne Gerner
Johan Hollemans (namens Hoofdbestuur)
Toegevoegd secretaris: Kitty Warburg.

Nieuwe samenstelling Landelijke Verkiezingscommissie

Manfred Albersen
Emmy Bolsius
Ernst Jansen
Willem Wijermars
D. H. de Graaf
E. P. Honig
W. van der Vlist
Johan Hollemans (namens Hoofdbestuur)
Toegevoegd secretaris: Kitty Warburg. ■

COLOFON

De uitgave van de Democraat geschiedt onder verantwoordelijkheid van een door het Hoofdbestuur benoemde redactieraad die als volgt is samengesteld:

Piet van Baarsel, Jan Goeijenbier, Marie-Louise Tiesinga, Ed Veenstra, Stijn Verbeek, Hugo Versloot, Mieke van Wagenberg. Als secretaris is aan de redactieraad toegevoegd: Mat Ringers. Correspondentie, copy e.d. richten aan het redactiesecretariaat van:

De Democraat,
Bezuidenhoutseweg 195,
2594 AJ Den Haag.

Verantwoordelijkheid

De redactieraad draagt de eindverantwoordelijkheid voor inhoud en opname van publikaties in de Democraat. Het moet duidelijk zijn dat deze verantwoordelijkheid zich niet uitstrekt tot bijdragen van het Hoofdbestuur, fracties in vertegenwoordigende lichamen, het SWB-bestuur, het PSVI-bestuur, de Adviesraad en andere officiële partijorganen. Al deze bijdragen zijn als zodanig herkenbaar aan het rubriekshoofd. Ook de inhoud van ingezonden brieven, die steeds de naam van de schrijver vermelden, valt buiten de verantwoordelijkheid van de redactieraad. Voorzover er enig misverstand omtrent de redactionele verantwoordelijkheid mocht dreigen, worden de titels van bijdragen die buiten die verantwoordelijkheid vallen, voorzien van een*

De Democraat

De Democraat wordt gratis toegezonden aan alle leden van D'66. Niet-leden kunnen zich abonneren voor f 35,— per jaar. Losse nummers zijn verkrijgbaar bij het secretariaat voor f 4,— per stuk.

Wanneer verschijnt de Democraat?

De Democraat verschijnt 9 maal per jaar. Democraat nr. 1 van de nieuwe jaargang verschijnt 4 februari 1982. Sluitingsdatum copy: maandag 11 januari 1982, 17 uur.

Advertentietarieven per 1-2-1981

1/1 pagina: f 850,—
1/2 pagina: f 500,—
1/3 pagina: f 425,—
1/4 pagina: f 340,—
1/6 pagina: f 250,—

Steunkleuren zijn mogelijk; meerprijs op aanvraag verkrijgbaar.

Contractprijzen op aanvraag verkrijgbaar.

Plaatsing van advertenties is mede onderworpen aan de goedkeuring van de redactie.

Oplage: 19.000 ex.

Druk en Lay-out:
Brouwer Offset BV/Utrecht

Partijsecretariaat
Bureau SWB D'66
Bureau PSVI D'66
Bezuidenhoutseweg 195
2594 AJ Den Haag
Telefoon: 070-858303

vervolg van pag. 1

laten zien. Eigenlijk een boeiende opgave: hoe democratiseren we de democraten? Gelukkig zijn velen van ons in nieuwe rollen, in fracties, regering, besturen en straks in raden en staten. Van één kant lastig, vooral echter een typische uitdaging

WIE IS WIE IN HET NIEUWE DAGELIJKS BESTUUR?

1. Jan van Berkom, voorzitter
2. Bob van den Bos, vice-voorzitter politiek
3. Johan Hollemans, vice-voorzitter organisatie
4. Michiel ten Brink, secretaris politiek
5. Mieke van Wagenberg, secretaris organisatie
6. Nico Wegter, secretaris buitenland
7. Karel Klaver, penningmeester
8. Richard Drexhage, tweede penningmeester
9. Johan Heemskerk, publiciteitscoördinator
Hugo Versloot, tweede publiciteitscoördinator (ontbreekt op foto)
10. Magda Berndsen, notuliste
11. Tineke Veenstra, notuliste.

foto Jan Zweerts, Den Haag

voor een veranderingsgezinde partij, die niet aan dogma's zit vastgeklonken.

Politiek

D'66 heeft op het congres van 14 november 1981 zijn stem laten klinken. Met onze leuze meedoen aan de vredesmars. We waren er, en terecht. Geen twijfelende partij. Ik ben gelukkig met deze ontwikkeling. D'66 heeft in Nederland betekenis. Wij zijn een partij die uitgaat van redelijkheid, maar die niet marchandeert met de programma-punten.

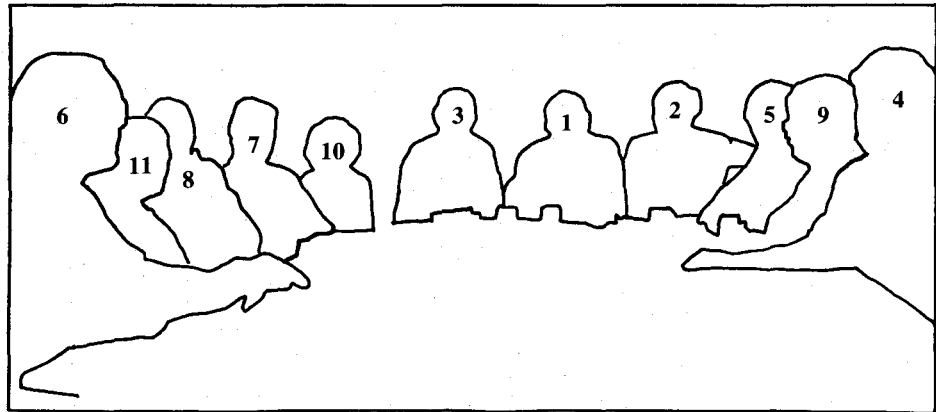
Nu om ons heen andere partijen wanhopig naar hun identiteit zoeken, zijn wij al op weg naar een nieuwe samenleving. Het antwoord op problemen is niet te vinden in vastgeroeste ideeën, bloedgroepen en verre idealen.

D'66 is aantrekkelijk omdat het vanaf de oprichting oplossingen heeft gezocht en gevonden. Vandaag erkend en herkenbaar.

We hebben succesvolle kamerverkiezingen gehad, we zitten in de regering Van Agt-Den Uyl-Terlouw en we gaan in alle provinciale staten en in vele gemeentes vertegenwoordigd worden. De inzet van alle D'66-ers is nodig. We zullen het klaren met onze manier van denken, onze manier van doen, een redelijk alternatief.

**Ik doe graag een beroep op u allemaal.
Op mij kunt u rekenen.**

Jan van Berkom
partijvoorzitter

UIT DE FRACTIES

DE POLITIEK HEEFT IETS GOED TE MAKEN

Verkorte weergave van Laurens Jan Brinkhorsts bijdrage aan het debat over de regeringsverklaring. (Door de inkorting zijn niet alle onderwerpen opgenomen).

(...) Het nieuwe kabinet treedt aan op een tijdstip waarop nationaal en internationaal de problemen ons aan alle kanten boven het hoofd dreigen te groeien. De internationale economische crisis heeft in de industrielanden al tot 23 miljoen werklozen geleid en dat aantal groeit nog dagelijks. De wereldwijde instellingen waarop de economische orde na de Tweede Wereldoorlog werd gegrondvest zijn in ernstig verval en er is nog geen enkel uitzicht op een nieuwe, rechtvaardige internationale orde die de toenemende kloof tussen grote delen van de Derde Wereld en de industrielanden doet verminderen.

Dichter bij huis dreigt de onmacht van de Europese instellingen het economisch en politiek nationalisme aan te wakkeren. Nationaal is de verzorgingsstaat uit balans geraakt. Ze was een noodzakelijke voorwaarde voor de vrijheid van velen, maar vroeg haar prijs: gigantische bureaucratieën hebben de mensen tot nieuwe afhankelijkheid gebracht. Ze heeft nog geen antwoord gegeven op de vraag hoe na jaren van groei en verdeling van het meerdere, nu een rechtvaardige verdeling van het mindere moet plaatsvinden (bij een steeds groter wordende schaarste en toenemende werkloosheid).

Sommige gevaren – en dit is nieuw – bedreigen het leven op aarde in zijn voortbestaan zelf: de kernoorlog is daarvan de meest zichtbare en afschrikwekkende: wij verkeren in een proces van wederzijdse escalatie in Oost en West, terwijl ook de wapenverkopen aan de Derde Wereld gigantisch toenemen.

Maar nog gevaarlijker, want sluipender, is de ecologische bedreiging. Het onherstelbaar uitputten en beschadigen van de aarde door een kortzichtige, richtingsloze en daardoor op zelfvernietiging gerichte „ontwikkeling”. Wereldwijd lijkt het of de mensen door hun collectieve handelen de schepping nog eens overdoen, zij het in omgekeerde volgorde: wij bouwen niet op maar wij breken af. Volgens de recente publicatie „Bewaar de Aarde” gaat per dag ruim één plant- of diersoort op aarde verloren. De basis van ons hele leven wordt daarmee smaller.

Vanuit die optiek zijn twee reacties mogelijk: „doemdenken” en het benadrukken van de uitzichtloosheid als gevolg van een toenemend gevoel van machteloosheid en vereenzaming. Angst, moedeloosheid en wegvluchten uit de werkelijkheid zijn hier-

van het gevolg. Wij raken uit balans, uit evenwicht. (...)

Naar een nieuw evenwicht

Wij kiezen voor een andere invalshoek. Crisis betekent ook beweging, het vormt ook een uitdaging. Een uitdaging die erkent dat oplossingen in nationaal verband niet voldoende zijn, omdat daarvoor de internationale samenhang te groot is, of dat

foto Gerard Helt, Utrecht

2^e KAMER

nu gaat om vrede en veiligheid (kernwapens), ecologie (Rijn-zout), ontwikkelingssamenwerking (armoede in de wereld) of economische groei, werkloosheid en inflatie.

De uitdaging om een *nieuw evenwicht* te vinden in die beweging vereist moed. Wij moeten die moed opbrengen om te zoeken naar nieuwe vormen van *sociale samenwerking*, naar *nieuwe produktie- en consumptiepatronen*, naar nieuwe manieren van *besturen en organiseren*. We moeten zoeken naar nieuwe antwoorden op nieuwe vragen.

Er rijzen nogal wat vragen. Dat geldt voor onze parlementaire democratie die onder druk staat, dat geldt voor onze economie in problemen, dat geldt voor de nieuwe schaarsten die zich aandienen (energie en

milieu, natuur en cultuur), dat geldt voor de nieuwe verhoudingen in de wereld.

Het regeerakkoord biedt samen met de regeringsverklaring een redelijke basis, maar ook niet meer dan dat. Met name op veiligheidsgebied – voorwaar geen onbelangrijk deel van het beleid – bestonden en bestaan verschillen van inzicht tussen de coalitiepartners. Ter wille van een consistent veiligheidsbeleid is te hopen dat in de toekomst meer gemeenschappelijkheid kan worden gevonden.

De fractie van D'66 geeft haar loyale steun aan het kabinet, maar zal niet aarzelen ook kritiek te uiten waar dat nodig is. Uiteindelijk blijft in iedere coalitie, ook in dit driepartijkabinet, iedere partij haar eigen identiteit behouden. Het kabinet zal merken dat dat met D'66 het geval is. Als het bijv. gaat om emancipatiebeleid, om medezeggenschap en democratisering, of om milieubescherming zullen wij staan voor onze eigen uitgangspunten. Wij verwachten van het kabinet een slagvaardig en vernieuwend optreden. De emancipatieparagraaf is daarvan een goed voorbeeld. Wij vonden dat een verfrissende tekst. Als de aangekondigde beleidsvoornemens worden verwezenlijkt zijn we zeker een stuk verder. (...)

Geen kritiek op de politieke samenstelling van het kabinet. Wie kritiek heeft op het feit dat D'66 de combinatie CDA – VVD voor de verkiezingen al heeft afgewezen dient te bedenken dat politiek allereerst *kiezen voor een beleidslijn is*. D'66 heeft vier jaar oppositie tegen een overwegend conservatief kabinet gevoerd: het kon en mocht niet worden verwacht dat wij vervolgens bereid zouden zijn als progressief alibi voor een voortzetting van deze koers te functioneren. In plaats daarvan hebben wij de kiezers een zo groot mogelijke duidelijkheid verschaft. Door onze opstelling viel er op 26 mei werkelijk te kiezen voor een andere regering, een ander beleid en de kiezers hebben die keus gemaakt.

Dat de premier van het oude kabinet opnieuw minister-president in het nieuwe kabinet is, heeft D'66 veel moeite gekost, dat moet in alle duidelijkheid worden gezegd. (...)

Kabinetformaties zwakte in staatkundig bestel

De afgelopen kabinetformatie heeft overigens opnieuw de fundamentele zwakte in ons staatkundig bestel blootgelegd: de onmacht tot regeringsvorming na verkiezingen, en dat stemt zeker niet tot tevredenheid. De regering is zich hiervan gelukkig bewust, zoals blijkt uit de opening van de regeringsverklaring. Wij delen de opvatting dat nog steeds de burger voor een parlement kiest, maar hij nauwelijks enige invloed op de vorming van een kabinet heeft. Ik hoop dat dit gemeenschappelijk besef zal leiden tot méér dan een staatscommissie. In ieder geval mag deze niet dienen om zaken te begraven.

Enkele opmerkingen wil ik toch nu al maken.

Een nieuwe dialoog in en buiten de Kamer is daarom nodig over staatkundige vernieuwing op dit punt. De afgelopen jaren is erop dit punt een stagnatie opgetreden. Als mijn bijdrage tot deze dialoog doe ik de volgende suggesties waarop ik een reactie

foto Nico Naeff, Den Haag

van de regering verwacht.

a. Tot (in)formateur wordt benoemd de leider van de grootste partij na de verkiezingen

b. Deze krijgt een beperkte tijd en gelegenheid een coalitiekabinet te vormen

c. Als afronding van de formatieprocedure vraagt het kabinet een vertrouwensvotum in het parlement. (...)

Democraten onder druk

Ook moet ik stilstaan bij andere „onevenwichtigheden” in onze democratie. Van verschillende zijden is erop gewezen dat er iets mis is met de stuurinrichting van de overheid. Op deelgebieden wordt er op los geregeld, gestuurd en besloten, meer dan ooit te voren zelfs, maar de instrumenten die voor de centrale samenhang van het beleid moeten zorgen zijn uiterst zwak. Het eigenlijke roer wil niet meer luisteren, en dat maakt de koers onzeker.

Decentralisatie kan het bestuur dichter bij de burgers brengen – als ze tenminste gepaard gaat met meer toegankelijkheid en doorzichtigheid – en het kan de overbelasting van de centrale overheid tegen gaan. Een tovermiddel is het niet. Macht wordt nu eenmaal niet gemakkelijk afgestaan; de macht is bij ons vooral gaan zitten in de gespecialiseerde sectoren, – en specialisten zijn zelden hartstochtelijke voorstanders van decentralisatie, althans waar het om hun eigen specialisme gaat. Ik hoop dat het nu anders zal gaan.

Er is wat mis met onze democratie als actievoerders van allerlei slag zich steeds wreveliger en minachtender uitspreken over het parlement en het stelsel waar dat parlement de spil van is; als op de muren leuzen verschijnen als „Julie rechtsorde is de onze niet”; als buitenparlementaire actie, dé democratische belofte van de jaren zestig, her en der dreigt om te slaan in de

vruchteloze verbittering van anti-parlementaire woede. Onze parlementaire democratie verdient het, daartegen met alle kracht van onze overtuiging te worden verdedigd.

Maar dat betekent niet dat er voor het parlement enigerlei reden is tot zelfgenoegzaamheid. Alleen als wij erin slagen democratie en doelmatigheid te combineren, in onze *eigen* organisatie tot een betere afweging van deelbelangen, die aan alle kanten aan ons trekken, te komen, zullen politiek en parlement het vertrouwen kunnen herwinnen dat nu aan velen lijkt te ontzinken. (...)

(...) Tenslotte moet ook het kabinet aan het herstel van de democratie meewerken door het parlement een belangrijke stem te geven. Op dit punt zal de fractie van D'66 extra alert zijn, hetgeen ook overeenkomt met onze opvattingen inzake staatkundig dualisme. (...)

Economie in problemen

(...) Het is geen geringe zaak wanneer de Nederlandse economie zo uit het lood is geslagen, dat het kabinet moet constateren dat zij voor de zwaarste opgave staat sedert de herstelperiode na de Tweede Wereldoorlog. D'66 deelt dat oordeel. Mijn fractie is van mening dat snel herstel van de dynamiek van onze economie nodig is. Het regeerakkoord, maar meer nog het informatierapport van de heren De Galan en Halberstadt geven aan hoe ernstig de situatie is. Wij zijn de beide heren erkentelijk voor hun „boedelbeschrijving”. Alleen op basis van feiten is nieuw beleid mogelijk. Dat nieuwe beleid zal alleen met *medewerking van de sociale partners* kunnen worden gemaakt. Het kabinet heeft terecht gekozen voor een gemengde benadering: èn een korte- èn een lange-termijn beleid. Beide zijn nodig.

Te hopen valt dat werkgevers en werknemers dat zullen inzien. Hun eerste reacties zijn niet hoopgevend, maar dat kan nog veranderen. Een matigingsbeleid is niet los te zien van een investeringsbereidheid die tot industrievernieuwing moet leiden. Daarbij mogen ondernemers de overheidsrol niet terugbrengen tot alleen maar bezuinigingen en snoeien op de sociale uitkeringen. Anderzijds kunnen werknemers niet gelijktijdig pleiten voor het tegengaan van verdergaande nivellering, voor koopkrachthandhaving via loonsverhogingen en voor behoud van arbeidsplaatsen. Er moet ergens worden gekozen.

Als men handhaving van de werkgelegenheid centraal stelt en de koppeling van de actieven aan de niet-actieven essentieel vindt, kan niet alles tegelijkertijd. D'66 vindt dat het kabinet de basis heeft gelegd voor meer vertrouwen voor industrieel herstel èn werkgelegenheid.

Wij waarderen het dat met alle noodzakelijke ombuigingen het kabinet ruimte heeft gevonden voor 2 à 2,5 miljard aan *nieuw werkgelegenheidsbeleid*. (...)

(...) Als voorschot van mijn kant zou ik het aantal deeltijdbanen in de kwartaire sector zeker willen uitbreiden. In het licht van het regeerakkoord zijn de 5000 à 6000 deeltijd- en volle banen in de regeringsverklaring wel erg mager. Wij juichen het toe dat bestrijding van de jeugdwerkloosheid hoge prioriteit krijgt. (...)

(...) *Sanering van de overheidsfinanciën* moet hoge prioriteit hebben. Terugdringing van het financieringsstekort in deze kabinetsperiode naar ongeveer 4½% is geen monetaristische luxe, maar bittere noodzaak. Het kabinet schetst een dramatische toename van de rentelast op de staatsschuld. Wij delen die zorgen. De afgelopen tien jaar hebben parlement en re-

gering volstrekt onvoldoende oog gehad voor de problemen van management en controle op de overheidsfinanciën. (...) (...) De *stabilisatie van de collectieve lastendruk* is een andere randvoorwaarde van het regeerakkoord. Terecht wordt daarmee vastgesteld dat wij met de steeds verdergaande stijging (onder het kabinet Den Uyl tot 62,4%, wat onder het kabinet Van Agt I doorging tot 68%) de psychologische grenzen van het maatschappelijk aanvaardbare hebben bereikt. (...) (...) Daarmee kom ik tot de andere randvoorwaarde van het regeerakkoord, namelijk een *aanvaardbaar inkomensbeleid*. Wij zullen alles in het werk moeten stellen om het koopkrachtoffer van de minima tot -1% te beperken. Dat is een eis van sociale rechtvaardigheid. Juist nu van iedereen een inkomensoffer gevraagd wordt en dus ook van deze inkomensgroep, moet anderszijds de samenleving als geheel de solidariteit opbrengen hen naar vermogen te ontzien.

Met de *extra afzet van 4 miljard m³ aardgas* voor 1982 hebben wij problemen. Uit energiepolitiek oogpunt bestaan hiertegen grote bezwaren en ik begrijp dat de minis-

ter van Economische Zaken die deelt. Wij hebben ook twijfels over de mogelijkheid van deze afzet. Als compromis om de overheidsfinanciën voor het volgend jaar rond te krijgen was het wellicht onvermijdelijk. Niettemin hopen wij dat de minister alles in het werk zal stellen om voor 1983 te streven naar een vermindering van deze extra afzet. (...)

Nieuwe verhoudingen in de wereld

(...) Ook op het terrein van de internationale betrekkingen kan het „doemdenken” ons verlammen. De onmiskenbare bedreigingen scheppen anderzijds nieuwe kansen en uitdagingen. (...)

(...) Onze minister van Defensie heeft het zelfs in demissionaire status aangedurfd onconventionele geluiden tegenover zijn collega's te uiten en zichzelf daarbij spreekbuis gemaakt van velen die op een werkelijk stabiel Europees veiligheidsstelsel hopen, dat minder afhankelijk is van de onzekere koers van de beide supermachten.

Het is vooral onder druk van de Europese publieke opinie dat op 30 november onderhandelingen over nieuwe kernwapens in Europa tussen Amerika en Rusland begin-

nen. De Europese landen hebben daarop nog volstrekt onvoldoende invloed. Onverantwoorde uitspraken van Amerikaanse ministers, maar ook onverantwoordelijk gedrag van Russische duikboten in territoriale wateren van neutrale landen veront-rusten ons. Daarom mogen de Europese landen er niet in berusten dat de dialoog alleen tussen de twee supermachten gaat. Maar om dat te bereiken is ook Europese solidariteit nodig. Daarom dient de regering ook steun te geven aan bondskanselier Schmidt om een ontmoeting tot stand te brengen tussen de presidenten Reagan en Brezjnev.

Nul-optie

Het dubbelbesluit van twee jaar geleden had onze instemming niet en heeft dat nog steeds niet. Maar wij moeten vaststellen dat op basis daarvan thans onderhandeld gaat worden. Aandringen op intrekken van het besluit door de bondgenoten nu zou niet alleen geen enkel effect hebben, het zou, en dat is erger, uitgesproken schade doen en daarmee de mogelijke verwezenlijking van de zgn. nul-optie, het niet plaatsen in West-Europa in ruil voor wezenlijke concessies van de Sovjet Unie, in de weg staan.

Maar aangezien wij voorrang willen geven aan wapenbeheersing, moeten we ook aan de bondgenoten meedelen waarom Nederland in december geen besluit over de plaatsing van kernwapens in Nederland wil nemen. Door die uitspraak houden wij de onderhandelingen onder druk, maar vermijden een breuk met de bondgenoten. Wij kunnen ons in deze lijn van het kabinet vinden. Niettemin handhaven wij ons oordeel dat ontwikkelingen op wapenbeheersingsgebied een heroverweging van het moderniseringsbesluit zinvol kunnen maken.

(...) Ik vat samen. Voor velen in ons land moet de politiek in de laatste vijf maanden meer dan ooit de aanblik hebben geboden van het bouwen van een steigertje van luciferhoutjes in een onafzienbare zee. Er is teleurstelling gegroeid en onbegrip, bevremding en soms daardoor zelfs bevremding van de onmacht in de politiek. De politiek heeft iets goed te maken. In de komende tijd zullen we een nieuw uitzicht moeten openen. Er moeten nieuwe oplossingen worden gevonden voor nieuwe problemen, én het élan moet worden gewekt om die oplossingen te realiseren. Lukt ons dat niet, dan zal de teleurstelling verstarren tot verbittering, en zal het anti-parlementaire element in de politiek aan invloed winnen.

Lukt het ons wel, dan zal het wankelende vertrouwen terugkeren. Een vertrouwen dat overigens in ons democratische land altijd gemengd is met een flinke scheut kritische wantrouwigheid. En zo hoort het ook. (...)

advertentie

multifunctioneel schaap (r/o) met verwisselbare poten

Zo luidt de samenvatting die één van onze medewerkers gaf van de eisen te stellen aan een nieuw **HOOFD ALGEMENE ZAKEN** op ons partijsecretariaat. Stafmedewerkster Kitty Warburg, die deze functie tot nu toe vervulde, gaat ons verlaten en dus zoeken wij iemand anders.

Wat moet die nieuwe functionaris (m/v) zijn, hebben en kunnen? En waarom?

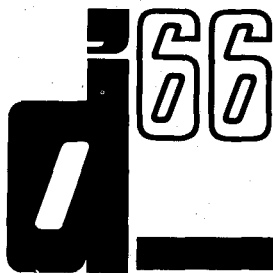
- een opleiding op HBO-niveau en ervaring in een functie als deze
- bewezen organisatietalent
- duidelijk leiding geven
- op niveau werk indelen naar taak, verantwoordelijkheid en tijdsplanning
- gevoel voor democratische verhoudingen in onze organisatie
- vaardig in de omgang met allerlei mensen
- bereid en in staat om ook buiten de kantooruren te werken als dat zo uitkomt
- onder alle omstandigheden in staat de zaken koeltjes in de hand te houden.

Wij vragen nogal wat!

Dat is dan ook nodig om de volgende taken behoorlijk aan te kunnen:

- de leiding van ons partijbureau, zowel administratief als organisatorisch
- de begeleiding van allerlei organisatorische procedures binnen de partij
- de bewaking van de uitvoering van werkzaamheden in tijd en kwaliteit
- de secretariaatsvoering van diverse commissies
- nog het een en ander waarover wij tijdens de sollicitatieprocedure van gedachten kunnen wisselen.

Salarisindicatie: tussen f 2.852,- en f 4.684,- bruto per maand.

Wie de uitdaging aandurft zorgt dat zijn/haar brief uiterlijk 29 december a.s. in het bezit is van:

mevr. A. M. van Wagenberg
Partijsecretariaat Democraten '66
Bezuidenhoutseweg 195
2594 AJ 's Gravenhage

AANTAL EN EENSGEZINDHEID

Toespraak Aad Nuis op de Vredesdemonstratie
Zaterdag 21 november 1981 te Amsterdam

Onder de huizen aan dit plein zijn er twee waar je zo op het oog niets bijzonders aan ziet, maar waar heel scherp naar ons geluisterd wordt. Het ene is een officieel gebouw van de Amerikanen, het andere van de Russen.

Tegen die huizen zeggen we: het is goed dat jullie luisteren, want we hebben jullie met zijn allen iets mee te delen. Dit is onze boodschap voor het huis van de Amerikanen. Die rede van jullie president van de week, dat was een klein stapje in de goede richting. Mooi zo. Maar denk niet dat je daarmee van ons af bent. We verlangen van jullie dat je nu ook echt gaat onderhandelen over die raketten en dat je tot resultaten komt, want wij willen geen nieuwe kernwapens, niet in Oost-Europa en ook niet in West-Europa.

En nog iets: hou op met die waanzinnige praat over een beperkte kernoorlog, waar Europa dan het „theater” van zou zijn, zoals jullie het uitdrukken. We zijn mensen van vlees en bloed, precies zoals jullie. We zijn niet jullie theaterpoppen of tinnen soldaatjes, die je kunt omsmelten als het je nodig lijkt.

En dit is onze boodschap voor het huis van de Russen. Mochten jullie daar op het ogenblik in je vuistje zitten te lachen, hou daar dan onmiddellijk mee op. Denk niet dat jullie ons voor jullie karretje kunt spannen. Ook jullie tinnen soldaatjes zijn we niet, en dat willen we ook nooit worden. Vergis je daar niet in. Die SS-raketten waarmee jullie ons onder schot houden, die nieuwe driekoppige monsters vooral, die willen we weg hebben. We verlangen van jullie dat je nu echt gaat onderhandelen over die raketten, en dat je tot resultaten komt. Want wij willen die nieuwe kernwapens niet, niet bij ons in West-Europa en ook niet gericht op ons vanuit het Oosten. Mensen, waarom zouden ze eigenlijk naar ons luisteren in die twee huizen? Wapens hebben we niet en kernwapens zeker niet, dus zijn we niet machtig op de manier waar zij aan gewend zijn. Wij hebben, afgezien van onze argumenten, alleen ons aantal, en onze eensgezindheid.

Die eensgezindheid is geen eenvormigheid. De vredesbeweging is goddank niet in uniform. Over het doel zijn we het eens, over de weg die daarheen voert niet altijd. (Vannacht is dat nog gebleken in de Kamer.) Ik sta hier als vertegenwoordiger van een regeringspartij, die er vertrouwen in heeft – kritisch vertrouwen – dat de nieuwe regering in staat zal zijn nieuwe, doeltreffende vredesinitiatieven te ontplooiën. Anderen hier denken daar anders over. Wij in D'66 denken dat je een taaie volharding nodig hebt om het logge raderwerk van de internationale politiek in beweging te brengen. Anderen hier hebben daar minder oog voor. De discussie daarover gaat morgen verder. Nu niet. Nu zijn we bij elkaar om de wereld te laten weten waarover wij

het eens zijn.

Waarover zijn we het eens? Dat er geen kernoorlog mag komen in Europa. Dat het daarom afgelopen moet zijn met die waanzinnige wedloop van steeds meer en steeds duivelser wapentuig. Dat we wakker zijn geworden, en dat we ons niet meer in slaap laten sussen. Dat we geen nieuwe kernwapens willen in Europa. Niet in Nederland, noch in enig ander land. Om dat tegen de wereld te zeggen zijn we naar Amsterdam gekomen. Allemaal, en als één mens. ■

EUROPEES PARLEMENT

VERSLAG EUROFRACTIE

Het is niet zozeer moeilijk om een verslag over onze werkzaamheden op te stellen, maar wel moeilijk om aan te geven op welke wijze onze activiteiten directe gevolgen hebben voor de inwoners van Europa! Immers het is de Democraat-lezer bekend dat de bevoegdheden van Europarlementariërs ondanks veel verbaal geweld nog maar gering zijn. Inmiddels zijn er een aantal plannen vanuit het Europees Parlement (E.P.) gelanceerd om – al of niet met wijziging van het Verdrag van Rome – de invloed van het parlement te vergroten.

Hierin ligt voor ons een belangrijke taak: immers mede met het oog op de verkiezingen in 1984 zullen de bevoegdheden van het parlement moeten worden uitgebreid. Wanneer ik een verslag doe over de afgelopen maanden betreft het v.n.l. mijn eigen activiteiten – daarbij gesteund door onze medewerker Bert Schwarz – aangezien Aar de Goede wegens rugklachten grotendeels uitgeschakeld was. Gelukkig gaat het hem nu beter en zal hij vanaf de 2e novemberzitting in Straatsburg en Brussel weer present zijn.

Als ik het E.P. vòòr de directe verkiezingen vergelijk (ik was al lid in '74/'75) met nu dan was het toen een rustig, vriendelijk gezelschap zoals b.v. de Eerste Kamer, terwijl het nu het karakter heeft van een Tweede Kamer. Het is een turbulent, politiek en zelfbewust Parlement geworden dat zich met een veelheid van onderwerpen bezighoudt. Zo sprak ik tijdens de plenaire zittingen over het werkgelegenheidsbeleid (septemberzitting) en – op basis van een notitie van Aar – over de staalherstructurering (oktoberzitting).

Vooral bij het eerste onderwerp was het opvallend hoezeer men, ook op Europees niveau, nog vastzit aan het (niet-realistische) beleid van volledige werkgelegenheid zonder aandacht te hebben voor een beleid voor de nu al 9 miljoen werklozen in de Europese Gemeenschap (E.G.), waarvan het merendeel op afzienbare termijn geen uitzicht op arbeid heeft. Andere onderwerpen waarmee ik mij tijdens de plenaire zittingen bezighield, waren onderwijns aan migrerende werknemers, een Europese gezondheidskaart en energiebesparingen in het verkeer.

Het debat is verlevendigd door de – onder engelse invloed – ingevoerde vragenuurtjes aan de Europese commissie en de Raad van Ministers; ze verschaffen mij aanleiding voor interventies over voedselhelp aan Polen, kwaliteitsnormen van zwembadwater, schending van mensenrechten in Iran en Zuid-Afrikaanse bevrijdingsbeweging.

Bij de begrotingsbehandeling pleitte ik vooral voor ontwikkeling van alternatieve energiebronnen aangezien de E.G. nog te eenzijdig op de kernenergie lijn zit. Tijdens de persconferentie gehouden met de medeondertekenaars van de betreffende amendementen, deelde ik mee, een permanente werkgroep te zullen vormen met geestverwanten op dit onderdeel in het E.P.

Bij de stemming over onze amendementen – die overigens werden verworpen – bleken er nog zo'n 40 collega's te zijn. Daarnaast viel mij tijdens deze zitting op dat er nog weinig bereidheid bestaat om de begroting van het Parlement zelf aan te pakken. Er zou o.a. best iets af kunnen van de vaak kostbare faciliteiten zoals reis- en onkostenvergoedingen. Maar de bereidheid om in eigen vlees te snijden is helaas nog niet bij de meerderheid aanwezig. Binnenkort is het de beurt van D'66 om opnieuw gedurende een jaar in het Bureau van het Europees Parlement te zitten (dat is een bijeenkomst o.l.v. voorzitter E.P. met fractievoorzitter en vicevoorzitter E.P.).

In dit verband kon ik tijdens de novemberzitting al eens kennis maken met dit zichzelf veelal herhalend gezelschap.

Het geeft een goede aanleiding om nadere contacten te leggen, want deze zijn met geestverwanten zowel politiek inhoudelijk als over de fractievorming in de toekomst noodzakelijk. Hierover had ik reeds een bevredigend gesprek met de Griek Pemaszoglou (Kodiso-Kae). Contacten met Italiaanse Republikeinen en Franse Radicaalen zijn in voorbereiding.

Een verslag over de activiteiten in de par-

lementaire commissies sociale zaken, energie en (sinds kort) de rechten van de vrouw zou teveel ruimte vragen. Dit verslag heb ik mede gedaan omdat ik hoop dat op onderdelen de interesse van een aantal D'66-ers is gewekt. Mag ik degenen die aan onze activiteiten een bijdrage denken te kunnen leveren, oproepen daarvoor met een van ons contact op te nemen? (De taakverdeling tussen Aar de Goede en mij werd in de oktober-Democratie gepubliceerd.) Met name in deze overgangperiode als niet-ingeschrevenen hebben wij beiden een maximale ondersteuning van de partij nodig. Naast de voortreffelijke hulp die de werkgroep Europa ons geeft kan ik me voorstellen dat D'66-ers – niet leden van deze werkgroep – ons op ad-hoc basis kunnen ondersteunen.

Aar de Goede

Brederode 28
Leiderdorp
071-890769

Doeke Eisma

Ruychroeklaan 36
Den Haag
070-241543

DE ENGELSE ALLIANTIE, STARTPUNT VOOR EEN NIEUWE EUROPESE GROEPING?

Eind oktober bracht een D'66-delegatie, bestaande uit Laurens Jan Brinkhorst, Aad Nuis en ondergetekenden een bezoek aan Londen voor gesprekken met vertegenwoordigers van de Liberale en de Sociaal Democratische Partij, over de vorm van toekomstige relaties, vooral in het perspectief van de Europese Gemeenschap.

Bij de Liberalen werd gesproken met partijleider Steel, met de voorzitter, de buitenlandsecretaris en de directeur van het wetenschappelijk bureau van die partij. Bij de SDP werd gesproken met (voorlopige) leiders Jenkins, Rodgers, Owen, met de fractiesecretaris en met Eurogroep-lid Dick Taverne, die op 14 november II. ons D'66-congres toesprak. Een kort verslag van onze indrukken.

De Liberalen

Uit de contacten komt een partij naar voren die verschillende stromingen heeft, waarvan een belangrijke de radicaal-liberale is. De partij is verrast en blij over het grote succes van de Alliantie, maar lijkt rege-

ringsverantwoordelijkheid wat te vrezen. Op dat moment zou er ook een scheiding kunnen optreden tussen pragmatici die willen regeren en puriteinen die het zorgvuldig opgebouwde liberale denken willen bewaren.

Van de ongeveer 150.000 leden zijn er vooral veel gekozen in lokale en regionale lichamen, maar zij speelden tot voor kort landelijk een geringe rol als gevolg van het districtenstelsel.

Hoewel de liberalen zich niet allen even gelukkig voelen in de Federatie van Europese Liberalen en Demokraten (ELD), zijn zij voorlopig niet van plan die te verlaten. Deels omdat zij niet in het Europees Parlement vertegenwoordigd zijn en daarom niet werkelijk verantwoording hoeven te dragen voor de (overwegend conservatieve) besluiten van de Europese Liberale fractie, deels omdat oude banden nu eenmaal niet gemakkelijk worden verbroken. Hoewel D'66 op alle niveaus bij de Liberalen goed staat aangeschreven, zijn formele contacten niet goed mogelijk: wij zijn nl. noch lid van de ELD, noch van de Liberals Internationale (een overigens veel genuanceerder gezelschap dan de ELD).

De SDP

Na ons bezoek rijst het beeld op van de SDP als een beweging die verschillende elementen samenbrengt. Aan de ene kant ontevredenheid over de afgelopen jaren, zowel wat betreft Labour als Conservatieve regering(en), ongerustheid over de abrupte koerswijzigingen die bij regeringswisseling optreden en onvrede met interne ontwikkelingen in met name de Labour Party.

Aan de andere kant een authentieke beweging van mensen die nu eindelijk iets „anders” hebben gevonden, anders dan de bestaande partijen, dan wel die het geloof zijn kwijtgeraakt in „-ismen” en in het klassebewust stemmen. Met name aan de basis blijkt ongeveer 40% van de leden nooit eerder lid te zijn geweest van een andere partij. Deze motivatie doet op vele punten aan de opkomst van D'66 denken.

De SDP-leiding maakt een competente en geloofwaardige indruk, met professionele ideeën over het hanteren van macht. De Liberalen beschouwen zij als een partij, waarmee ze inhoudelijk veel punten van overeenstemming hebben. Ze zijn zich zeer bewust van de extra dimensie die zij, de SDP, aan de Alliantie toevoegen, maar waarderen de inhoudelijke inbreng van de Liberalen daarbij.

Die extra dimensie blijkt ook wel uit de reeks overwinningen, of bijna overwinningen die in de recente voorverkiezingen zijn gehaald. We hoeven maar aan Shirley Williams' zege in Crosby te denken!

Aanvankelijk hadden Owen en Williams en een aantal voormalige Labour MP's zich best willen aansluiten bij de Socialistische Internationale. Die weg wordt echter door de Labour Party afgesneden. Vraag is ook, of de nieuwe achterban er erg enthousiast over zou zijn. Aansluiting bij de ELD wordt niet overwogen. D'66 verkeert, vrijwillig, in een soortgelijke positie. Wederzijds werd de noodzaak van formele en regelmatige contacten tussen SDP en D'66 bevestigd, en samenwerking op het Europese vlak als wenselijk uitgesproken.

De Defensiepolitiek

Een enkel punt van de inhoudelijke discussie met beide partijen kunnen wij slechts aanstippen.

Interessant waren de discussies over defensiepolitiek. Ook in Engeland is met name het onderwerp nucleaire bewapening een heet politiek hangijzer. Het nieuwe Liberale manifest wijst de Britse kernmacht af. Het meest recente Liberale congres sprak zich uit voor een eenzijdige stap (geen plaatsing van kruisraketten in Engeland), maar fractieleider Steel verklaarde na afloop dat hij zich aan dat besluit niet gebonden achtte.

De SDP heeft nog geen officieel, door de leden goedgekeurd partijprogramma, maar een concept vermeldt behoud, doch geen vernieuwing van de Britse kernmacht en bepleit tweezijdige ontwapening. Owen sprak zich uit voor de „nul-optie” en zei geen voorstander te zijn van plaatsing van Pershing II raketten in West-Duitsland. Vermoedelijk is de SDP iets behoudender op defensiegebied dan de Liberalen, maar loopt de werkelijke scheidslijn, evenals in Nederland, dwars door de partijen heen.

De Alliantie

Het fenomeen Alliantie, in de opiniepeilingen nu tot ongeveer 45% van de stemmen gestegen, is te typeren als 1+1=3.

De SDP en de Liberal Party maken elkaar geloofwaardig, doordat ze samen een meerderheid kunnen halen. Elk brengt daarbij zijn specifieke punten in. De Alliantie is niet zonder problemen. Om er enkele van inhoudelijke aard te schetsen:

- welk kiessysteem?
- defensiepolitiek?

Over de vraag wat de Alliantie moet worden, bestaan verschillende meningen. De ene visie is: een gelegenheidsalliantie om iets te bereiken, met behoud van zelfstandigheid der twee partijen. De andere is een samensmelting op termijn, over de duur waarvan men ook weer van mening kan verschillen. Of een van beide visies overheerst (in beide partijen) is niet vast te stellen.

Of beide partijen een alliantie blijven vormen is een vraag die van cruciaal belang is voor de Europese partijvorming.

En hoewel dat niet zeker is, ligt het wel voor de hand dat beide partijen tot en met de Europese verkiezingen blijven samenwerken.

Hun zogenaamde „alliance-candidates” zijn van groot belang voor nieuwe partijvorming in Europa. Deze zullen de fractievorming in het Europees Parlement belangrijk kunnen beïnvloeden, doordat zij met D'66 en anderen een nieuwe groep kunnen vormen.

Het is voor D'66 van belang dat de Alliantie zo door blijft gaan, en succesvol blijft. Door regelmatigere formele contacten met de SDP en evenzovele, maar dan informele contacten met de Liberalen kunnen wij een bijdrage leveren aan het begin van een Europese Vierde Stroming. Het zou gek zijn als een stroming bij de grens ophield... Ons bezoek aan Londen, en de komst van Dick Taverne naar Amersfoort lijken een goed begin te zijn geweest.

Pauline van Tets

Joris Backer

Congresimpressies

van Stijn Verbeeck

foto Gerard Helt, Utrecht

Er waren onder de ruim achthonderd congresgangers ook twee meisjes uit Groningen: Carla Oolbekkink en Gabriëlle van der Spoel. Politiek (nog) dakloos wilden ze wel eens een congres bijwonen en dat deden ze. Hoe het ze vergaan is weet ik niet, maar ik zou ze alleen al uit esthetische overwegingen het partijlidmaatschap willen aanbieden. Helaas ga ik daar niet over, ik ga alleen over de Democraat en dat is één en al kommer en kwel. Omdat andere deelbegrotingen hun budgetten overschrijden hebben wij geldgebrek, dus papiergebrek, dus plaatsgebrek. Maar voor mijn impressies trek ik me daar niets van aan: ik was trouwens net binnen in Amersfoort toen ik de congresvoorzitter hoorde vragen: „Hoe groot is een ogenblikje?” Tijdgebrek dus! We zijn een héél gebrekkige partij. De Telegraaf was weer het beste geïnformeerd: „D'66 heeft tekort aan geld en kader. Dit bleek op het partijcongres, waar ondanks een uitzonderlijke (weten zij veel!) entreeheffing van f 15,- geen geld was om bloemen te bekostigen voor de gedoodverfde, maar net niet als partijvoorzitter herkozen Cees Spigt.”

Neen, dan de Volkskrant: „Het congres werd gekenmerkt door een lauw aandoende vriendelijke eensgezindheid”. 't Is ook nooit goed. Bij elke discussie roepen ze over verdeeldheid in de partij, ben je het eens, dan ben je lauw! NRC/Handelsblad

viel ook wat op: „Op het overwegend huishoudelijk congres kwamen nauwelijks actueel-politieke moties aan de orde”. Zeker vroeg vertrokken?

De G.P.D.-correspondent tenslotte wist te melden: „dat het hoofdbestuur wel even opkeek van de verkiezing van Jan van Berkum tot voorzitter”. Maar we mogen deze „pers over D'66” niet besluiten zonder te vermelden dat de meeste koppen spraken over 21 november en over ons massale besluit om aan de manifestatie deel te nemen. Ze hadden er toch nog even aan getwijfeld. Hans van Mierlo had ze natuurlijk ook mooi tuk. Alsof je die via een ordevoorstel aan het praten kunt krijgen! Partijlid van Mierlo zei dat hij namens de minister van defensie gerechtigd was te laten weten dat deze geen enkele consequentie zou verbinden aan de congresuitspraak „dat massale deelname van de partij aan de anti-kernwapendemonstratie in Amsterdam gewenst is”.

Maar dat stond allemaal in alle kranten. Er stond niet in dat we vrijdagavond ons beleidsprogram hebben verrijkt met een nieuw hoofdstuk gehandicaptenbeleid, bij de vaststelling waarvan zichtbaar en onzichtbaar gehandicapten elkaar behoorlijk in de haren zaten. Er werd nog steeds aandacht gevraagd voor het toch zo klaarblijkelijke feit dat gehandicapten ook mensen zijn, terwijl je zou verwachten dat een partij als D'66 er vrede mee zou hebben dat eigenlijk alle mensen gehandicapt zijn, maar dat dat bij sommigen wat meer opvalt, vooral tijdens zo'n congres van ons. Soms kom je er als congresleiding ook nauwelijks meer uit. Wat doe je met amendement 476 dat, aanvankelijk redactioneel verklaard, tijdens de behandeling van het hoofdstuk plotseling een amendement op

een niet meer bestaande tekst blijkt? Zand erover! Even daarvoor werd 434 door het congres verworpen, terwijl 432, van dezelfde strekking, maar eerder redactioneel verklaard, al door het congres was aangenomen. Je vraagt je af wie er nog in de rapportagecommissie wil zitten. Theo Sanders, zonder huidige of vroegere functies binnen de partij, maar wel tot 1979 voorzitter van het Aalsmeerse afdelingsbestuur van de P.v.d.A., heeft er zich bij acclamatie in laten luizen. Maar hij is dan ook organisatie-agoog!

Het landbouwbeleid was ook aan de orde. Soms vind ik dat buiten de orde, maar je mag de boeren in de partij niet voor het hoofd stoten door te zeggen dat je het niet kunt volgen. Maar voor boer ben ik te stom. Bij de financiën – waar ik al helemaal geen verstand van heb – was zelfs een motie die door de vrouw van de nog net niet afgetreden penningmeester was ondertekend en dus door het hoofdbestuur overgenomen en dus weer zonder hoofdelijke stemming aangenomen en zo zie je maar weer. Misschien wordt de Democraat nou toch weer een echt blad en ik hoop dat u het nu nog kunt volgen.

Onbeduidend

Zaterdagmorgen was het congres vóór een verlenging van de spreektijd van kandidaten voor het partijvoorzitterschap. Zij kregen vier in plaats van twee minuten, maar vragen stellen aan de kandidaat-voorzitters was er niet bij. En ik had zo graag aan „mijn-naam-is-Joop-Coorengel-en-wel-hierom” willen vragen waarom hij zich wel kandidaat stelt voor het partijvoorzitterschap en niet voor dat van de S.W.B. Daarvoor was alleen Theo Timman be-

schikbaar en die werd het dus. Zijn voorganger Wim Dik had volgens Piet van Baarsel, die hem bedankte voor zijn inspanningen, niet alleen zijn vleesfabriek, maar ook de belangrijke functie van voorzitter van de S.W.B. laten schieten voor een onbeduidend baantje op Economische Zaken.

Het ritselde weer van de functiewisselingen op dit congres. Ik geloof nooit dat het hoofdbestuur het accepteert dat we al die nieuw-gekozenen in deze Democraat vermelden. Dat kost veel te veel papier. Neem nou het dagelijks bestuur van de partij: zes van de tien zijn nieuw. Zouden die „oudjes” het zó slecht hebben gedaan? Ik heb er nooit iets van gemerkt. Misschien moeten we toch eens wat beter op ze letten. En al die nieuwe namen van verkiezings-, programma-, campagne-, rapportage- of geschillencommissie die vindt u wel ergens in kleine lettertjes onder de mededelingen van het hoofdbestuur.

De tekst van een gecorrigeerde HB-resolutie over de Europese partijvorming vindt u ook ergens in dit nummer. Misschien denkt u: waar heeft hij het nou weer over, maar daar moet u niet te licht over denken. Wij stellen internationaal best wat voor. Welke partij in Nederland heeft een secretaris buitenland die in het buitenland woont? De onze woont buiten Brussel, da's dus behoorlijk buiten, zijn huisnummer heeft hij laten veranderen in 66 en zijn telefoonnummer is 09 - 3227674836 en vanaf het streepje mag u dat allemaal achter elkaar doordraaien (of drukken), maar géén vergissingen, want dan neemt Luns zélf op. Die ontbrak overigens in Amersfoort, net als de afgevaardigde van de Deense Democraten, die we wél hadden uitgenodigd, maar die met een lokale kabinetscrisis zat. Manifest aanwezig was Virginia Tsouderou, lid van de Ko.Di.So. (en u begrijpt dat dat de Griekse sociaal-democraten zijn). Een andere buitenlandse gast, Dick Taverne, wiens voorouders een herberg uitbaatten te Delft, sprak namens de Engelse Social Democratic Party het congres in zodanig Nederlands toe, dat Jan van Ketwich (wie anders?) zijn speech van de volgende echo voorzag: „Het is duidelijk welke voertaal het nieuwe Europa krijgt: het Nederlands!”

Discussie of dreigement

In het Nederlands discussiëren wij met elkaar, in het Nederlands ook dreigen wij elkaar. Actuele politieke moties vragen nooit lang de aandacht, evenmin als discussies over statuten of huishoudelijk reglement. Al snel wordt het zware gewicht van het dreigende aftreden de zaal ingeworpen en die gaat daar op dit uur van het congres grif voor plat. Hoe drukker het wordt, des te minder is een congres geneigd naar argumenten te luisteren en des te beter derhalve te manipuleren. Motie 1200, over een soepele toepassing van het huishoudelijk reglement in kleinere gemeenten, was een gave basis voor een discussie tussen de rekkelijken en de preciezen in de partij. Zelf vind ik dat je over deze dingen helemaal niet moet praten. Maar als het aan de orde komt is het goed dat randstedelingen zich realiseren dat Eigebergten en Nijkerken minstens zo belangrijk zijn

Virginia Tsouderou en Dick Taverne

foto Gerard Helt, Utrecht

als komende en gaande partijbesturen.

Zo verdween ook motie 1603 – over het gebrek aan openheid over de kabinetscrisis – onder de tafel. Het begon er al mee dat de regio Utrecht haar niet belangrijk genoeg vond om te verdedigen. Daarom deed Jan Schonk het maar, toch óók uit de regio. Je kunt als politieke partij onderhandelaars in een kabinetscrisis niet tot de „openbare orde” roepen. Je kunt wel beleefd tegen je kamerfractie zeggen dat je het jammer vindt dat zij dat gebrek aan informatie over haar kant heeft laten gaan. Maar als je dan hoort wat er van die kant aan staatsrechtelijke bla-bla losbarst, dan weet je dat wij (D'66) eenmaal op dit punt aangeland, niet meer normaal met elkaar van gedachten kunnen wisselen. Tegenover mensen die tegen elke prijs gelijk willen hebben kun je beter niet opbieden. Het laatste bod is altijd: zoek het maar uit, ik doe niet meer mee! Juist nu de fracties groter worden is een goede voorlichting over wat in die fracties gebeurt belangrijk, want daardoor voorkomen we situaties waarin de fractie moet gaan uitleggen dat ze het zo goed bedoelen en dat de partij dat moet begrijpen. Onze eigen Democraat heeft een rubriek „Uit de fracties” (waar nog nooit op beknipt is!) en die het lezen waard is.

Ex cathedra

Tegen het einde kwamen de toespraken. Zeevalking eerst. Als partijvoorzitter, of meer om van dat ambt afstand te doen, want al sinds ruim een half jaar nam Cees Spigt de zaken waar. Van de toespraken zijn geen samenvattingen, daarom hier maar enkele citaten.

„Toen wij in 1966 begonnen, wilden wij meer duidelijkheid in de politiek brengen en de kiezer niet alleen invloed geven bij de samenstelling van de volksvertegenwoordiging maar zo mogelijk ook in de samenstelling van een na de verkiezingen te formeren kabinet. Dat laatste kon in ons systeem slechts door vóór de verkiezingen te verklaren met wie we na de verkiezingen het liefst en het best een regering konden vormen. Zo ging het in 1966, zo ging het in 1981 nog.”

„Met colleges van Gedeputeerde Staten en Burgemeester en Wethouders van een duidelijke politieke signatuur en met een helder program vermijdt men politieke wind-

stille in staten en raden. Ik vind dan ook dat D'66 bij de komende staten- en raadsverkiezingen moet stellen er naar te streven programcolleges te vormen en waar mogelijk vanwege de duidelijkheid moet aangeven met welke partijen. Zo geeft men althans enigermate de kiezer invloed op de samenstelling van de colleges van Gedeputeerde Staten en Burgemeester en Wethouders. Een bijkomend voordeel in vergelijking met de landelijke politiek is nog dat nu de vrouw of man uit de staten- en raadsleden moet worden gekozen men bij de verkiezingsstrijd al kan aangeven wie kandidaat staat voor Gedeputeerde Staten of voor Wethouder.”

Toen kwam Jan Terlouw. Gevraagd door het hoofdbestuur, maar niet als zodanig op de congresagenda geplaatst. En dat kan niet, want hij is zo rechtlijnig als de wiskunde die hij lang geleden studeerde. Het hoofdbestuur moest dus door de bocht en beleefd aan het congres vragen of ene Jan Terlouw mocht spreken. Het congres had er niet de minste moeite mee. Alleen Coorengel (waar heb ik die naam meer gehoord?) wilde bij motie van orde Hans van Mierlo achter de microfoon. Hoe van Mierlo zulks oplost vertelde ik u al.

Jan Terlouw liet er intussen geen twijfel over bestaan wie de politiek leider van de Democraten is. Hij zei dat de regeringsverklaring rond was, dat hij wel eens een meningsverschil had met Joop den Uyl, maar dat je daar niet de conclusie aan mocht verbinden van een „misplaatste” coalitie. En over de relatie van D'66 met de P.v.d.A., resp. de VVD, zei hij dat de P.v.d.A. toch dikwijls hetzelfde nastreeft als D'66, al zoekt zij het vaak in de verkeerde hoek, en letterlijk: „Ik ga liever uit wandelen met iemand die soms verdwaalt, dan dat ik verkeer met iemand die altijd thuis blijft”.

Tenslotte sprak Laurens Jan Brinkhorst, voor het eerst als fractievoorzitter. Hij hield een lang betoog, moedig, want velen met mij moesten toch even wennen aan dat andere gezicht na acht jaar Jan Terlouw, die vlak vóór LJB sprak het spreekgestoelte had verlaten.

Wat moet ik uit Brinkhorsts tekst citeren? U moet ook zelf maar komen luisteren. U had hem kunnen horen zeggen:

„De minister van Economische Zaken heeft gezegd dat de vorige regering met Shell en Esso de afspraak heeft gemaakt

dat zij voor 14½ miljard gulden in Nederland zullen investeren en dat hij zich aan die afspraak zal houden zolang de partners eraan voldoen. Wij houden hem aan zijn toezegging dat bedrag scherp in het oog te houden, dat die investeringen op tijd komen en dat de Nederlandse industrie daar genoeg van zal profiteren. Tenslotte verwachten wij dat concrete heronderhandelingen zullen volgen als de winsten hoger zijn dan nu gedacht en dat bij nieuwe vondsten het staatsaandeel zal stijgen." Zó begroet je je voorganger.

„Wij zijn geen getuigenispartij voor wie woorden belangrijker zijn dan daden, voor wie alleen de gezindheid telt van waaruit idealen worden aangeprezen. De gezindheid mag nooit worden losgekoppeld van de gevolgen voor de praktijk. Wij zijn bereid verantwoordelijkheid te dragen en om in dat proces vuile handen te krijgen. Maar het mag ons nooit gaan om de macht alleen. Macht mag alleen worden uitgeoefend als de controleerbare opdracht van de burgers.”

Over de kernbewapening zei Brinkhorst: „Het dubbelbesluit van twee jaar geleden had onze instemming niet en heeft dat nog niet. Maar wij moeten vaststellen dat op basis daarvan thans onderhandeld gaat worden. Aandringen op het intrekken van het besluit door de bondgenoten nu zou niet alleen geen enkel effect hebben, het zou, en dat is erger, uitgesproken schade doen en daarmee de mogelijke verwezenlijking van de nul-optie, het niet-plaatsen in West-Europa in ruil voor wezenlijke concessies van de Sovjet-Unie, in de weg staan.

Maar aangezien wij voorrang willen geven aan wapenbeheersing, moeten we ook aan de bondgenoten meedelen waarom Nederland in december geen positief besluit over de plaatsing van kernwapens in Nederland wil nemen. Door die uitspraak houden wij de onderhandelingen onder druk, maar vermijden wij een breuk met het bondgenootschap. Geen nieuwe kernwapens in Nederland en geen nieuwe in Europa is een boodschap die wij zowel aan de Amerikanen als aan de Russen moeten sturen. Dat is de kern waar het ook volgende week zaterdag om gaat. En ik zal daar bij zijn.”

Voor die laatste opmerking kreeg de nieuwe fractievoorzitter een geweldig applaus van het congres. Waarschijnlijk zal de buitenwacht aan Jan van Berkomp gaan vragen wat nu het verschil is tussen D'66 onder Terlouw en D'66 onder Brinkhorst. Ik zal hier het antwoord vast geven: D'66 is een partij die onder alle omstandigheden mensen weet te vinden, die in staat zijn perfect te verwoorden wat in de partij leeft.

Iets minder bureaucratisch, wat minder dreigen met aftreden, de rekkelijken en de preciezen samen aan de pils, zoals na afloop van het congres, en dan zie ik het met die partij van ons best weer goed gaan. Ondanks of dankzij een splinternieuw dagelijks bestuur, want die moeten het eerst nog even waar maken. Ik weet niet of ze zelf inmiddels ontdekt hebben dat het congres niet is gesloten. Mij deert het niet, want ik ben nogal rekkelijk. ■

advertentie

MET f 13,40 HELPT U EEN BABY 5 MAANDEN LANG AAN MELK

Dr. Hoa, kinderarts
(foto: Manus van der Kamp)

50 ton melkpoeder
Viet Nam telt 54 miljoen inwoners, onder wie 26 miljoen kinderen van 15 jaar en jonger. Voor hen weegt het tekort aan voedsel het zwaarst. Het Medisch Comité Nederland Viet Nam kan voor f 134.000,— 50 ton melkpoeder sturen. Dat is voldoende om 10.000 baby's en kinderen 5 maanden lang van melk te voorzien.

De melk wordt door de ziekenhuizen uitgereikt. Vooraf worden er vitamines aan toegevoegd.

Geef een bijdrage voor die melkpoeder. Maak een bedrag over op postgiro 10 90 400. MCNV, Amsterdam. Voor f 13,40 helpt u een baby 5 maanden lang aan melk.

Medisch Comité
Nederland-Viet Nam
Postbus 5701
1007 AS Amsterdam.

Dr. Duong Quynh Hoa in interview met cineast Manus van der Kamp:

‘Nederland heeft veel gedaan. Ik heb reeds vóór de bevrijding van Viet Nam veel gekregen. Sinds de bevrijding is er geen jaar geweest, dat niets is gestuurd. In het bijzonder noem ik afgelopen jaar, toen voor de kinderziekenhuizen in Ho Chi Minh-stad 50 ton melkpoeder is aangekomen. Opnieuw is nu 50 ton melkpoeder gestuurd.’

GIRO
1090400

Bij voortdurende worden wij gevraagd of het mogelijk is voor D'66 leden geen Democraat te ontvangen. Deze vraag is afkomstig van meerdere D'66-ers op één adres. Tot nu toe is dat niet mogelijk, omdat de kosten vanwege de extra handelingen te hoog zijn. Wanneer echter zou blijken, dat er langzamerhand een voldoende aantal D'66-ers is, dat om deze reden afstand van de Democraat wil doen, kunnen wij die mogelijkheid introduceren. Er moeten minstens 1000 leden zijn, die geen Democraat meer wensen, om tot introductie te kunnen overgaan. Met behulp van deze bon, die u uit de Democraat kunt knippen kunt u aan het Landelijk Secretariaat opgeven of u afstand wilt doen van de Democraat. Mochten er voldoende aanmeldingen komen, dan zal dit experiment in 1982 in kunnen gaan.

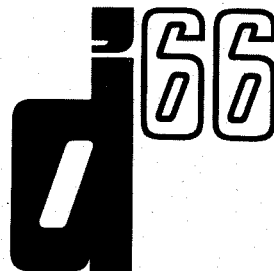
Per 1/1/1982 zou de toezending van de Democraat aan mij gestopt kunnen worden.

Naam:

Adres:

Woonplaats:

Lidmaatschapsnummer:

Terugblik op een Congres

De algemene tendens bij een terugblik op de ALV is tevredenheid. De organisatie en de besluitvorming verliepen gesmeerd. De stemming in het congres was prima.

Wij hebben belangrijke onderdelen voor het beleidsprogramma vastgesteld en we hebben de voorbereidingen voor volgende ALV's beter gestructureerd.

Het congres koos 6 nieuwe leden voor het Dagelijks Bestuur, die we elders in deze Democraat aan u voorstellen.

Tevredenheid...!?

Onrust knaagt aan mij. Licht het wel zo eenvoudig? Gaat het goed met de partij als er geen strubbelingen meer zijn, als we zéér efficiënt prachtige teksten vaststellen? We stellen prachtige organisatiestructuren vast. En we degene die ooit eens een foutje zou maken.

Of laten we dan de menselijke maat voor wat die is? Hoeveel welwillendheid ten opzichte van elkaar kunnen we opbrengen? Of is de Geschillencommissie altijd de enige oplossing?

Hoe prachtig zijn de teksten die we hebben vastgesteld in de diverse onderdelen van het beleidsprogramma? Onze uitgangspunten voor democratisering en integriteit in de politiek komen wel heel sterk onder druk te staan als we bedenken dat ons hoofd ons goede en mooie dingen laat opschrijven en vaststellen en de uitwerking veel te wensen overlaat. De vraag is: wat is het allemaal waard als ons hart er niet bij is, als we niet meer een beroep op elkaar kunnen doen, maar alles moet worden uitgevochten via de (strikte) regels, via de Geschillencommissie.

De gemeenteraadsverkiezingen naderen.

De status en de macht klopt bij velen aan de deur. Ook in onze partij zijn de resultaten niet fraai. Mensen rollen vechtend over straat.

Het Hoofdbestuur maakt overuren

om te proberen de ruzies te sussen. Uitspraken van de Geschillencommissie lossen de echte problemen in een afdeling nooit op. Het gaat om de mentaliteit. Mensen zoeken de publiciteit als ze ruzie hebben en brengen daarmee onze partij in discredit.

Helaas is het zo dat de partijen van elkaar de meest verschillende dingen vinden. Helaas is het ook zo dat vaak blijkt dat beide partijen gelijk hebben.

Structuren, regels en programma's helpen niets als ons hart er niet bij is. Hier ligt voor ons in de komende maanden de werkelijke opdracht.

Ik wens u veel wijsheid toe.

Johan Hollemans,
vice-voorzitter organisatie

Congresverslag over agendapunt 10 en 12 van de agenda

De ALV heeft over het agendapunt besluitvorming zeer eensgezinde beslissingen genomen.

De belangrijkste wijziging die de ALV aanbracht in de Hoofdbestuursvoorstellen betrof de abonnementen op de congresstukken.

De ALV heeft bepaald dat alle basisstukken gratis aan alle leden ter beschikking moeten komen. Dus via de Democraat.

De amendementen en moties mogen alleen aan die leden ter beschikking worden gesteld die zich daarvoor hebben aangemeld. Deze verzending mag tegen een kostendekkende prijs geschieden. De ALV bepaalde verder dat de beslissingen tijdens de ALV in het vervolg niet meer met absolute meerderheid maar met een gewone meerderheid van stemmen moeten worden genomen. Dat betekent dat in het vervolg alleen zal worden gestemd voor of tegen. De blanco stemmen vervallen.

Bij agendapunt 12, wijziging Statuten en Huishoudelijk Reglement, waren op de HB-voorstellen geen amendementen ingediend, zodat de

advertentie

voorstellen in TCD 6 gedaan ongewijzigd door de ALV zijn vastgesteld. Wel werd een amendement op het Huishoudelijk Reglement aangenomen, waardoor ook regiobesturen het recht hebben gekregen een afdelingsvergadering bijeen te roepen. Bij agendapunt 12 heeft het congres ook gediscussieerd over de vraag of kandidaten voor de gemeenteraden, die niet voldoen aan de eis dat ze 6 maanden vóór de sluiting van de interne kandidaatstelling lid moeten zijn van onze partij, alsnog zouden moeten worden toegelaten.

Na enige discussie werden alle voorstellen in deze richting verworpen. De eis van de 6 maanden termijn staat dus nog steeds vast. Het hoofdbestuur zal deze lijn ook zonder enige uitzondering vasthouden. Het hoofdbestuur deed het voorstel aan de ALV om ± 150 kandidaten die waren afgewezen als kandidaat voor de gemeenteraden omdat zij niet hadden voldaan aan hun contributie-verplichtingen alsnog de kans te geven deze betaling voor 14 november te verrichten. De enige basis voor deze maatregel is een door het hoofdbestuur uit naam van de landelijke verkiezingscommissie geschreven brief aan de desbetreffende kandidaten, waaraan men verwachtingen zou kunnen ontleen. Het hoofdbestuur is mét de ALV van mening dat het niet betalen van de contributie een laakbare zaak is.

Temeer daar de partij in een uiterst moeilijke financiële situatie verkeert. Het hoofdbestuur is echter ook van mening dat het voor het politiek functioneren van onze partij van essentieel belang moet worden geacht, dat de schaarse ervaring van ingewerkte leden van veel belang is voor onze partij.

De zorg voor goed functionerende fracties in de gemeenteraden is dan ook de enige reden, waarom het hoofdbestuur dit procedureel minder fraaie voorstel aan de ALV heeft voorgelegd.

De ALV keurde na enige discussie

dit voorstel dan ook goed.

Johan Hollemans,
vice voorzitter organisatie

Gehandicaptenbeleid

In het door D'66 te ontwikkelen gehandicaptenbeleid zal steeds de mens en niet de handicap centraal staan. 't Gaat daarbij om een integrale benadering van alle gehandicapten; onderscheid tussen lichamelijk, geestelijk of zintuiglijk gehandicapten is beleidsmatig alleen dan zinvol en acceptabel wanneer de aard van de handicap daartoe dwingt. Hoofddoel van beleid blijft: het zoveel en zover mogelijk wegnemen van de belemmeringen die een volwaardig functioneren als (mede)mens en staatsburger in de weg staan. In de regeringsperiode 1981-1985 zullen op rijksniveau in ieder geval de centrale uitgangspunten voor een gehandicaptenbeleid moeten worden geformuleerd.

Hoewel het congres bij amendement duidelijk liet blijken geen voorstander te zijn van een categoriaal beleid, maar - vanuit de Universele verklaring van de rechten van de gehandicapte mens, - actief wil bijdragen aan de emancipatie van de categorie medeburgers, ging een amendement dat voorstelde dit facet beleid dan maar direct onder te brengen bij de minister van Emancipatiezaken, haar vooralsnog te ver. Welk coördinerend departement straks de zorg voor het wegnemen van de velerlei belemmeringen bij een volwaardig participeren in onze samenleving op zich moet nemen, zal bepaald worden zodra ten aanzien van (bijvoorbeeld) de voorstellen van de commissie Vonhoff omtrent de inrichting en het functioneren van de rijks-

Het Instituut voor Internationale Excursies te Bergen Nh kondigt de verschijning aan van haar programma 1982! Oriëntatierizen voor volwassenen en jongeren naar:

Israël/Midden-Oosten/Egypte/Afrika/Indonesia

Kleine groepen, deskundige leiding.
Telefoon 02208 - 2600,
Postbus 54, 1860 AB Bergen Nh.

dienst beleidsuitspraken door de partij zijn gedaan. Dat zal eerst het geval zijn wanneer in een volgende ALV een nieuw hoofdstuk „Binnenlands bestuur” wordt vastgesteld. Eenmaal deze uitgangspunten als beleidskader vastgesteld hebbend, kostte het weinig moeite een groene draad in de stroom overige amendementen (een kleine tachtig, waarvan bijna de helft door de congresleiding met instemming van de vergadering redactioneel werd verklaard) aan te brengen.

De nieuwe regel – ingevoerd in het congresreglement – dat de indianers van een amendement in 't vervolg 't laatste woord hebben alvorens tot stemming wordt overgegaan bewees goede diensten. De aanbevelingen van het hoofdbestuur – voorheen sluitstuk van de discussies – kunnen nu door de indianers in tweede termijn nog eens aangescherpt dan wel met kracht van ter zake doende argumenten of informatie bestreden worden. Deze handelwijze voorkwam in ieder geval dat een door het hoofdbestuur onvoldoende op z'n consequenties doorzien, en dientengevolge ten onrechte aanbevolen amendement werd overgenomen. Bedankt Ad Bestman, je alerte reactie in heldere analyse van de voorgestelde passage heeft ons tijdig voor deze misstap behoed en mij weer in het juiste spoor van consistente hoofdbestuursaanbevelingen teruggedrukt!

Hoor en wederhoor tussen indianers en hoofdbestuur droeg er voorts toe bij dat voorstellen tot schrapping – omdat uitwerkingen in andere beleidsprogramma's hoofdstukken aanmerkelijk beter geformuleerd waren – zonder aarzeling werden overgenomen. Daarmee is de samenhang in ons beleidsprogram, m.n. tussen gehandicaptenbeleid en het onderwijs-hoofdstuk en paragrafen met betrekking tot sociaal cultureel werk, gediend en zijn we tot en met de behandeling van het laatste amendement consequent gebleven aan ons uitgangspunt: geen categoriaal beleid, alleen verbijzondering waar dit onvermijdelijk is gezien de aard van die handicap.

De ontwerp tekst legde naar verhouding veel nadruk op materiële voorzieningen die getroffen moeten worden om ook een gehandicapte volwaardig als mens te laten functioneren. De aanvaarde amendementen benadrukken gelukkig ook de meer immateriële zaken als de mentale toegankelijkheid van de samenleving van gehandicapten, de medezeggenschap in particuliere en publieke organisaties die zich het welzijn van de gehandicapten ten doel stellen, het zelfbeschikkingsrecht en de keuzevrijheid van de gehandicapte waar het vitale verlangens als de zeggenschap over en het beheer van eigen inkomen en/of vermogen aangaat of het de keuze en aanvaarding van woonruimte en een arbeidsplaats betreft.

Zorgvuldige besluitvorming is be-

langrijk, maar... papier is geduldig. Eerst wanneer Tweedekamer-, Staten en raadsfracties er alles aan doen deze stellingnames tot beleid te verheffen – via de unaniem aanvaarde motie om hoofd en hart tenminste evenredig te laten spreken en bijeen te houden beloofden we onszelf en elkaar de menselijke maat weer meer reliëf in ons politiek handelen te geven – zullen we weten hoe serieus we onszelf en onze gehandicapte medemens nemen.

Jan v. d. Hazel
inmiddels ex-secretaris politiek. ■

D'66 en de actiegroepen

De ontwerp-resolutie die het hoofdbestuur het congres voorlegde ter afronding van de opinievormende discussies in de partij over onze houding t.a.v. groepen, manifestaties is op één punt aangepast vastgesteld.

Punt 4 dat de verantwoordelijkheid voor de beslissing tot het al of niet deelnemen onder D'66-vlag regelt, luidt nu definitief als volgt:

4a. Het nemen van beslissingen omtrent deelname aan door derden geëntameerde landelijke acties op te dragen aan het hoofdbestuur;

4b. het nemen van beslissingen omtrent deelname aan regionaal of lokaal gevoerde acties m.b.t. een zaak van nationale betekenis te laten aan het regio- of afdelingsbestuur, na overleg met het HB. Indien er geen overeenstemming is tussen regio of afdelingsbestuur en HB, beslist de meerderheid van de regio- of afdelingsvergadering.

Een motie van de ARV Overijssel met de aanbeveling de door deze ARV aangenomen resolutie door het hoofdbestuur te laten omzetten in aanvullende bepalingen voor het Huishoudelijk Reglement werd door het congres verworpen. Met het hoofdbestuur was de ledenvergadering van mening dat gewaakt moet worden tegen al te uitbundige en gedetailleerde regelgeving in de partij. De bedoeling van Overijssel, om iedereen van de nu afgesproken handelwijze bij actiegroepen en acties in kennis te stellen en aan de genomen besluiten te binden, zal uitgewerkt worden in een door het Hoofdbestuur uit te geven informatieset.

Jan v. d. Hazel ■

Tekst HB-resolutie Europa

De ALV van D'66 op 13 en 14 november 1981 in Amersfoort bijeen, overwegende

a. dat D'66 een vernieuwende stroming in het Europese parlement tot

stand wil brengen,

b. dat de bouwstenen voor een dergelijke stroming aanwezig zijn, in de vorm van vernieuwd Europees gezinde, nationale partijen en stromingen in de verschillende EG-landen, van oordeel

c. dat de opstelling van de bestaande politieke federaties in de EG sedert de eerste Europese verkiezingen geen aanleiding geeft tot een gewijzigde houding van D'66 t.a.v. die federaties als zodanig,

d. dat D'66 zich moet voorbereiden op trans-nationale, Europese verkiezingen,

e. dat door de ontwikkelingen in het Europese politieke krachtenveld, met name m.b.t. de SDP en de Liberals in het Verenigd Koninkrijk, de mogelijkheden voor vorming van een nieuwe, progressief-Europese groepering belangrijk zijn toegenomen, f. dat de onafhankelijke positie van D'66 in het Europees parlement slechts een tijdelijke kan zijn, gelet op

g. de notitie over Europese partijvorming als gepubliceerd in de Democraat van september 1981, besluit

1. het hoofdbestuur op te dragen de bilaterale contacten op partijniveau uit te bouwen tot een netwerk van werkelijk progressieve en democratische partijen en bewegingen in (a.s.) EG-landen.

2. de Europese en nationale fractie te verzoeken deze activiteiten te voeden en te ondersteunen en de Europese fractie te verzoeken om in het Europees Parlement een contactgroep voor geregeld overleg tot stand te brengen.

3. het Hoofdbestuur, de Europese en de nationale fractie te verzoeken regelmatig over de vooruitgang te rapporteren zodat het congres tijdig in staat wordt gesteld te besluiten over de definitieve opstelling van D'66 bij de eerstvolgende Europese verkiezingen. ■

HET HOOFDBESTUUR

BEDANKT!!

Jan ten Brink
Jan Glastra van Loon
Walter Zegveld

Voor al het moeilijke en veeleisende werk dat jullie in de afgelopen jaren als leden van de programmacommissie hebben verricht.

Het zal voor de nieuwe leden niet eenvoudig zijn jullie bijdrage te evenaren.

Johan Hollemans,
vice-voorzitter organisatie ■

Uit het Hoofdbestuur

In zijn laatste vergaderingen heeft het Hoofdbestuur zich voorbereid op de 31ste ALV te Amersfoort, nu weer enkele weken geleden. De amenderingen op de beleids hoofdstukken Landbouw en Gehandicapten en op de resolutie „D'66 en Actiegroepen” vroegen om de gebruikelijke voorbereidingen en besluitvorming in het Hoofdbestuur.

Het Hoofdbestuur heeft het congres

advertentie

Coördinator gevraagd

De Werkgroep VERKEER & WATERSTAAT vraagt met spoed een coördinator, ten behoeve van haar totaalscala van sub-groepen. Enige kennis van verkeer en vervoer te land, ter zee en/of in de lucht wordt zeer op prijs gesteld. De voorkeur gaat uit naar een goed organisator, die bij voorkeur zijn/haar vakgebied heeft in deze sector.

Aanmeldingen worden spoedig ingewacht bij Hans de Lange onder tel.nr. 070 - 858303 tst. 7, of schriftelijk bij het SWB D'66, Bezuidenhoutseweg 195; 2594 AJ Den Haag.

een ingrijpende wijziging van het Huishoudelijk Reglement voorgesteld, nl. inzake de besluitvorming in de partij. In voorgaande vergaderingen heeft het Hoofdbestuur besloten dat voor de financiële consequenties van de nieuwe besluitvorming direct dekking moest worden gezocht: wie mee besluit, betaalt. Amenderingen om dit voorstel af te wijzen besloot het HB aan het congres te ontraden.

De gemeenteraadsverkiezingen hebben de partij een felle discussie ontlokt over de eis van 6 maanden lidmaatschap als voorwaarde voor kandidaatstelling. Het HB heeft zich steeds aan deze eis, die én in de Statuten én in het Huishoudelijk Reglement vastligt, gehouden. Amenderingen en moties om het HB dispensatiemogelijkheden te geven besloot het HB aan de ALV ten sterkste te ontraden.

De kandidaatstelling voor de gemeenteraadsverkiezingen blijft trouwens een voortdurende zorg van het Hoofdbestuur. Vele kandidaten voldeden niet aan de noodzakelijke voorwaarden, vooral de contributie bleek veel te vaak niet betaald te zijn. Het HB moest zijn teleurstelling uitspreken dat leden zo onzorgvuldig kunnen handelen, terwijl de partij zo met haar financiën moet schipperen. Naarmate het congres naderde kon het Hoofdbestuur zich terecht zorgen maken over de vervulling van enige vacatures in het DB. Spontane aanmeldingen van kandidaten bleven uit. Het HB is derhalve op zoek gegaan naar kandidaten. Uiteindelijk hebben zich, zoals u ongetwijfeld bekend is, meerdere kandidaten voor verschillende functies gemeld. Het Hoofdbestuur zal in het vervolg veel meer aandacht besteden aan de melding van vacatures.

Op de vergadering van 8 oktober is het Instellingsbesluit van het PEAC besproken. Ingevolge de voorlopige instelling in 1979 zou het PEAC na 1 à 2 jaar middels een definitief instellingsbesluit gestalte krijgen. Uit het voorstel dat ter tafel lag werd echter niet duidelijk, welke juridische status het PEAC binnen de partij zou krijgen en hoe de financiën moesten worden geregeld. Daarom heeft het HB besloten het PEAC voorlopig op de bekende voet door te laten gaan.

Ondertussen bestudeert het HB welke status een (advies)commissie van het HB moet krijgen.

De SWB heeft het HB de voorstudie „Deeltijdarbeid” ter flatering voorgelegd. In zijn laatste vergadering heeft het HB deze voorstudie voor publicatie vrijgegeven.

Mieke van Wagenberg ■

UIT STAD EN LAND

Burgemeestersbenoeming

Precies negen jaar na de benoeming van de eerste D'66 burgemeester in Nederland (Jan van Ketwich in Breukelen) hebben we weer een primair: de eerste Democraat als burgemeester beneden de grote rivieren. Met ingang van 16 december 1981 is benoemd tot burgemeester van de Brabantse gemeente Nuenen onze partijgenoot Harry Terwisse, momenteel wethouder van bedrijven, verkeer e.a. te Helmond. Terwisse is econoom, 45 jaar en al 15 jaar partijlid, waarvan bijna 14 onafgebroken raadslid, c.q. wethouder. ■

Regio Gelderland

A. Het Regiobestuur nodigt de leden uit voor het **Regiokongres (ARV)** van 16 januari 1982.

Plaats: Provinciehuis te Arnhem, aanvang: 10.00 uur.

Agenda

1. Opening en mededelingen.
 2. Benoeming Kongresleiding. Benoeming Stemkommissie. Benoeming notulenkommissie.
 3. Vaststelling Kongresagenda.
 4. Goedkeuring Besluitenlijsten ARV 7-2-1981 (zie Regionieuws 9.)
 - 15-6-1981 (zie Regionieuws 9).
 5. Regiofinanciën.
 - a. Verslag over het jaar 1981 *beschikbaar op kongresbalie*.
 - b. Begroting 1981 *beschikbaar op kongresbalie*.
 - c. Verslag van de kaskommissie.
 - d. Decharges over 1981.
 6. Verslag door de Statenfractie.
 7. **Behandeling Provinciaal Programma (1e Ronde).**
 8. Presentatie en verkiezing kandidaten voor:
 - a. Vice-voorzitter Regiobestuur.
 - b. 2e sekretaris.
 - c. 1e penningmeester.
 - d. Regionale publiciteits- en campagne coördinator. (RPCC).
 9. **Behandeling Provinciaal Programma (2e ronde).**
 10. **Presentatie en verkiezing lijsttrekker voor de statenverkiezingen.**
 11. Behandeling politieke resolutie(s). Behandeling overige moties.
 12. Toespraak Regiovoorzitter.
 13. Toespraak Lijsttrekker.
 14. Sluiting
- I.v.m. de financiële toestand is de toegangsprijs f 5,-.
- B. De volgende vacatures dienen in het

Regiobestuur te worden vervuld:

- a. Vice-voorzitter (Toon Janse is niet meer herkiesbaar)
 - b. 2e Sekretaris (Isabelle Verdegaaal is reglementair aftredend)
 - c. 1e Penningmeester (vacature)
 - d. Regionale Publiciteits- en Campagne Coördinator (vacature).
- De kandidaatstelling is geopend. Eventuele kandidaten worden gezocht om gebruik te maken van het aanmeldingsformulier in het Regionieuws dat in de loop van december verschijnt.

C. Het regiobestuur heeft besloten een fonds te vormen i.v.m. de Statenverkiezingen 1982.

Giften kunnen worden gestort op gironummer 3899260 t.n.v. Penningmeester Democraten '66 Gelderland onder vermelding van „Campagne '82”.

D. I.v.m. de gemeenteraadsverkiezingen van 1982 verzamelt het Regiobestuur voor belangstellenden programma's van de diverse afdelingen. Deze zijn ter inzage bij Hetty Vrisou van Eck (tel. 03453 - 1556).

E. Het Provinciaal Verkiezingsprogramma is in ontwerp gereed: Het zal op het Regiokongres van 16 januari 1982 worden vastgesteld. I.v.m. de hoge kosten kan het niet aan alle leden worden gezonden.

Het programma is echter verkrijgbaar bij:

Marieke van den Hazel

Jonker Sloetlaan 13
6721 VM Bennekom
tel.: 08389 - 8023

Alle afdelingen ontvangen twee exemplaren.

(Zie verder Regionieuws 9).
Tot ziens op 16 januari 1982

Jan Traag

1e Regiosektretaris. ■

Regio Zuid-Holland

Regiokongres 16.1.1982 in de Statenzaal van 't Hof te Dordrecht. Bereikbaar met bus 3A of acht minuten lopen van Station N.S.

Op dit regiokongres zal het **verkiezingsprogramma** worden vastgesteld en zal de **lijsttrekker** voor Zuid-Holland worden gekozen.

Agenda

- 10.00 Opening
- 10.05 Congresreglement
- 10.10 Verkiezing stemkommissie en notulenkommissie
- 10.15 Presentatie kandidaten voorzitter, secretaris politiek, penningmeester regio-bestuur, alsmede regio HB-lid en plv. regio HB-lid.
- 10.25 Presentatie kandidaten plv. AR-lidmaatschap
- 10.30 Sluiting stembussen I
- 10.37 Begroting 1982 plus verkiezing kascommissie
- 10.50 PP1: vaststelling inleiding verkiezingsprogramma
- 11.00 PP2: vaststelling II.b.2. na lid g (splitsing van Zuid-Holland)
- 11.45 PP3: vaststelling III.d.5. (Zestienhoven) en de plaats van III.d. in het verkiezingsprogramma
- 12.00 Presentatie en verkiezing van de lijsttrekker

12.30 Sluiting stembussen II
PP4: vaststelling hoofdstukken V tot en met X

15.45 Algemene politieke moties

16.00 Sluiting
Voor de onderdelen PP1, PP2 en PP3 worden thans nieuwe teksten voorbereid. Deze zijn verkrijgbaar via uw afdelingssecretariaten. Hierop kunt u nog amendementen indienen. Ook is daar de rest van het concept-verkiezingsprogramma verkrijgbaar. Stukken voor deze A.R.V. kunnen worden aangevraagd tot één week voor de vergadering bij Paul de Graaf, Breestraat 33A, Leiden, tel. 071 - 141886. **Kandidaatsstelling** tot 2 x 24 uur voor de aanvang van de vergadering bij bovenstaand adres.

Ruud Stam

Voorzitter regio Zuid-Holland ■

Stichting Wetenschappelijk Bureau D'66

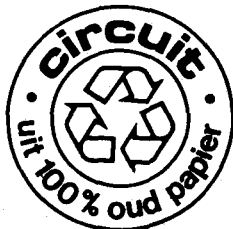
SWB-NIEUWS

Enige suggesties van de Werkgroep Sport voor de gemeentelijke begrotingen

Het komt in ons land veelvuldig voor, dat binnen het kader van de gemeentelijke bestedingen nog al eens indirecte, verstopte, of verkapte subsidies worden verstrekt aan sportverenigingen (maar ook aan andere instellingen), die in de betreffende gemeente actief zijn. De werkgroep Sport van het Wetenschappelijk Bureau D'66 wil een paar ideeën aan de hand doen, waardoor het voor de huidige en de toekomstige fracties van D'66 iets gemakkelijker wordt het gemeentelijk financieel beleid op dit gebied te doorgronden.

Ons beleidsprogramma stelt dat D'66 een tegenstander is van indirecte, verstopte of verkapte subsidies. Elke bijdrage van gemeentewege dient als zodanig duidelijk herkenbaar te zijn.

Voor vele gemeenten zou het dan ook al een aardige stap in de goede richting zijn wanneer zij het systeem van de z.g. sectorbegroting zouden gaan hanteren. Uit elk sectoronderdeel dient dan naar voren te komen wie hoeveel en voor welk doel krijgt. Pas dan is het voor de afgevaardigden van D'66 binnen College en Raad mogelijk om tot een juiste afweging te komen van aan diverse instellingen beschikbaar gestelde bedragen. In ons land zijn er nogal wat gemeenten waar raadsleden bindingen hebben met gesubsidieerde instellingen. De fractie van D'66 dient er dan nauwlettend op toe te zien dat er geen onevenredige en/of ondoorzichtige bevoordelingen plaatsvinden.

Er moet duidelijkheid komen over de werkelijke kosten die voor rekening van de gemeenschap zijn wanneer accommodaties en het verrichten van (b.v. onderhouds-) diensten tegen een niet kostendekkend tarief beschikbaar worden gesteld. Dit ook om een rechtvaardige en redelijke vergelijking van de gemeentelijke uitgaven voor de sport t.o.v. de uitgaven van andere welzijnssectoren mogelijk te maken. Kortom, de mening van de werkgroep is: binnen de gemeente moet ernaar gestreefd worden de beschikbare middelen zo eerlijk mogelijk te verdelen. Elke vorm van financiële steun uit de algemene middelen van de gemeente, die niet onmiddellijk als zodanig herkenbaar is, moet worden afgewezen. ■

Nota Deeltijdarbeid

(een voorstudie)

Auteurs: Bert Bakker, Mat Botman, Erik van der Hoeven, Loes van der Valk, Bram van der Wees.

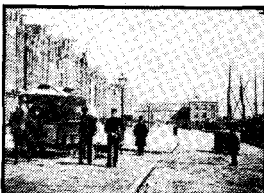
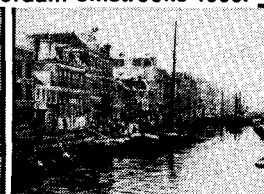
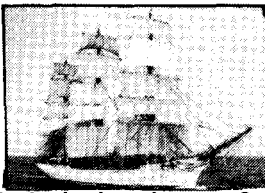
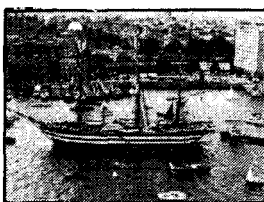
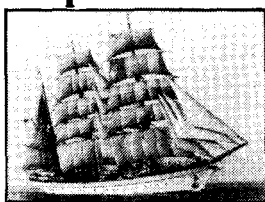
In het verkiezingsprogramma 1981-1985 van D'66 werd een lans gebroken voor deeltijdarbeid. Het tekort aan werk, dat ook in het D'66 verkiezingsprogramma naar voren kwam, werd daar voor een belangrijk deel „opgevuld” door een plan, in de komende vier jaar 400.000 deeltijdbanen te scheppen, gelijk verdeeld over de overheid (inclusief semi-overheid) en het bedrijfsleven.

Aan deze doelstelling is in dit rapport van de SWB-D'66 vastgehouden; maar tegelijkertijd wordt geconstateerd dat het scheppen van deeltijdbanen bepaald niet eenvoudig is, en dat deze operatie zorgvuldig moet gebeuren (gelijke rechten voor deeltijd- en voltijdwerkers, aanpassing sociale voorzieningen, scheppen van deeltijdbanen op alle niveaus, in alle sectoren en in dezelfde mate voor mannen en vrouwen) om ongewenste effecten te voorkomen.

Ook komt de SWB-D'66 in dit rapport tot de conclusie, dat het effect van het scheppen van deeltijdbanen op het werkloosheidscijfer voorlopig moeilijk voorspelbaar is. Niet alleen mensen die nu als werkzoekend ingeschreven staan, komen voor een deeltijdbaan in aanmerking; ook mensen die nu niet als zodanig ingeschreven staan, kunnen zich op de arbeidsmarkt melden wanneer de mogelijkheden van deeltijdarbeid worden verruimd. Ook zien wij mogelijkheden voor mensen die anders volledig arbeidsongeschikt zouden worden verklaard, om door middel van deeltijdarbeid toch nog maatschappelijk actief te blijven; ook zo'n ontwikkeling zou niet tot uitdrukking komen in daling van het aantal geregistreerde werklozen. Deeltijdarbeid zit in de lift: tussen oktober 1977 en april 1980 steeg het aantal deeltijdbanen met 142000 ofwel 27% tot 673000. Het totale aantal banen nam in dezelfde periode met niet meer dan 5% toe. (1). Dit effect kan worden versterkt door een doelgerichte stimulering door de overheid. In eigen huis kan de overheid vele deeltijdbanen scheppen; vaak bestaat juist daar een achterstand in deeltijdarbeid. Door middel

16 PRACHTIGE REPRODUKTIES

8 van de indrukwekkendste zeilschepen van SAIL 1980 en 8 historische prenten van Amsterdam omstreeks 1900

serie B - Een fantastische herinnering aan Sail 1980 en historisch Amsterdam omstreeks 1900.

Oók een aardig cadeau-idee!

SPECIAL AANBOD!!!

Waarom doen wij dit?

Bent u ook een van die velen, die genieten van die indrukwekkende stoere zeilschepen en Amsterdamse stadsgezichten uit vervlogen jaren? Zo ja, dan stellen wij u in de gelegenheid te profiteren van een prachtige aanbieding.

Wij lieten twee series van 8 foto's reproducen op het formaat 30x40cm.

Serie A - zowel op volle zee als in de haven van Amsterdam.

U.S.S.R. "Krusenstern"
Italië "Amerigo Vespucci"
Polen "Dar Pomorza"
Duitsland "Gorch Fock II"

Serie B - Amsterdam

Rokin 1890
Damrak 1897
Nieuwe Zijds 1860
Damrak 1902
Noordermarkt 1890
Lijnbaansgracht 1899
Rozengracht 1870
Overtoom 1903

Hoe bestelt U?

Vul de bon in en stuur die in een envelop (met postzegel) met uw betaling naar:

**JANSSEN PRINTS
POSTBUS 2007
1180 EA AMSTELVEEN**

Geef wel op de bon aan welke serie(s) U wilt ontvangen. Uw betaling kan in de vorm van een girobetaalkaart, een bankcheque of Eurocheque. U ontvangt Uw bestelling binnen 4 weken na betaling.

Nóg gemakkelijker bestellen.

kunt U door overschrijving van het bedrag op postgiro 3441334 of op bankrekening nr. 94.92.27.293 van de Centrubank, van Baerlestr. 87 Amsterdam, tgv Janssen Prints, onder vermelding van "Prenten" (met serie letter(s))!

Wanneer U op deze wijze bestelt hoeft U de bon niet op te sturen, dat scheelt U een postzegel.

U betaalt slechts f13,90 per serie van 8 stuks (+f2,10 verzendkosten)

Wilt U ze ingelijst ontvangen

Wanneer u gebruik maakt van onze inlijstservice, betaalt u slechts f110,- (incl. verzendkosten) per serie van 8 reproducties kant en klaar ingeraamd in praktische en mooie wisselijsten(30x40cm) met ontspiegeld acryl-glas.

BESTELBON

Ja, stuur mij:

8 reproducties NIET ingelijst, serie A , serie B
Ik sluit hierbij een bankcheque, girobetaalkaart of Eurocheque in ter waarde van f16,- per serie. E
bestelling van beide series f32,-(incl.verzendkosten) overmaken.

8 reproducties WEL ingelijst serie A , serie B
Ik profiteer van uw kant en klaar aanbod tegen de voordeelprijs van f110,-(incl. verzendkosten) per serie. Ik sluit een girobetaalkaart, een bankcheque of Eurocheque in ter waarde van f110,- (incl. verzendkosten) per serie. Bij bestelling van serie A en B ingelijst 2x f110,- is f220,- overmaken. (hokje van Uw keuze(s) aankruisen).

Naam:.....
Adres:.....
Postcode/Plaats:.....

Stuur de bon in een envelop MET POSTZEGEL aan: Janssen Prints, Postbus 2007, 1180 EA Amstelveen

Als u 40 jaar of jonger bent... Vul dan nu de bon in voor een uiterst voordelige ziektekosten- verzekering.

Uit het Ziekenfonds? Dan in de VGCN. De VGCN is het logische vervolg op het Ziekenfonds. Tal van Ziekenfondsen en instellingen staan achter de VGCN en de kans is zelfs groot dat uw Ziekenfonds bij de VGCN is aangesloten. Dat betekent dan dat u vaak op hetzelfde kantoor verzekerd blijft. Maar nu als particulier.

VGCN maakt geen winst... en dat merkt u aan de premies

Met bijna 300.000 verzekerden is de VGCN de grootste ziektekostenverzekeraar van ons land. De reden is duidelijk: de VGCN verzekert voortreffelijk en hanteert uiterst

voordelige premies, speciaal als u 40 jaar of jonger bent, want de VGCN is niet bedoeld om winst te maken maar om u en uw gezin afdoende te beschermen tegen de hoge kosten die medische verzorging nu eenmaal met zich brengt.

Premies waar u beter van wordt. Kijk maar: Welke ziektekostenpremie en welke risicodkking u kiest, bepaalt u zelf. De VGCN laat u, als u 40 jaar of jonger bent, kiezen uit 6 speciale pakketten. Maar welk pakket u ook kiest, u bent altijd verzekerd van een uiterst voordelige premie. De VGCN premies kunnen elke vergelijking doorstaan, dit zijn de premies:

MAANDPREMIES	3e KLASSE	VOLW.	KIND
Volledig pakket - eigen risico f 500,-	f 85,-	f 51,-	f 36,-
Volledig pakket - eigen risico f 1.000,-	f 60,-	f 31,-	f 28,-
Volledig pakket - eigen risico f 1.500,-	f 52,-	f 47,-	f 45,-
Volledig pakket - eigen risico f 2.000,-	f 47,-	f 63,-	f 38,-
Zonder huisarts, met geneesmiddelen - eigen risico f 400,-	f 75,-		
Zonder huisarts en zonder geneesmiddelen - eigen risico f 300,-	f 63,-		

- Deze premies zijn gebaseerd op kandidaatverzekerde(n) die een goede gezondheid genieten. In alle gevallen is toetreding afhankelijk van een medische beoordeling.
- Vanaf 41 jaar gelden bij toetreding andere tarieven. Voor alleenstaanden worden bovengenoemde eigen risico-bedragen gehalveerd.

Nóg een belangrijk VGCN pluspunt: wanneer u zich bij de VGCN verzekert, krijgt u tijdens de verdere verzekeringsduur géén toeslagen berekend en ook geen verhoging van eigen risico omdat u ouder wordt.

Daarom: stuur vandaag de bon in. Dan bent u voortaan veilig en voordelig bij de VGCN onder dak.

Amersfoort - (A en O), Van Asch van Wijckstraat 55 - 033-646922; **Amsterdam** - (AOZ) - Herengracht 248 - 020-239835; **Amsterdam** - (Ziekenorg) - Keizersgracht 717-719 - 020-235738; **Apeldoorn** - (ANOZ) - Sophiaplein 15 - 055-788220; **Apeldoorn** - (A en O) - Vlijtseweg 1 - 055-788295; **Arnhem** - (Voorzorg) - Velperweg 8 - 085-629135; **Bussum** - (Gooi en Omstreken) - Prins Hendriklaan 3 - 02159-47817; **Doorwerth** - (Rijnstreek) - Houtsnipiaan 1 - 085-341941; **Eindhoven** - (AZEO) - Geldropseweg 82c - 040-116344; **Den Haag** - (AZIVO) - Oude Haagweg 128 - 070-256666; **Haarlem** - (Spaarneland) - Oostvest 60 - 023-319316; **Heerlen** - (AZVL) - Akerstraat 92 - 045-763333; **Hilversum** - (Gooi en Omstreken) - Smitssteeg 9 - 035-41655; **Huizen** - (Huizen, Weesp en Omstreken) - Arie de Waalstraat 47 - 02152-62791; **Kampen** - (Regionaal Ziekenfonds Zwolle) - Vloedwijk 82 - 05200-71188; **Leerdam** - (ANOZ) - Prins Mauritsstraat 17 - 03451-4541; **Nijkerk** - (ANOZ) - Meinsstraat 2 - 03494-53345; **Tiel** - (Algemeen Tiels Ziekenfonds) - Stationsstraat 39 - 03440-15144; **Utrecht** - (RZMN) - Kaap Hoordreef 58 - 030-620847; **Utrecht** - (RZMN) - Catharijnesingel 64 - 030-620847; **Utrecht** - (ANOZ, binnenscheepvaartpersoneel) - Kaap Hoordreef 24-28 - 030-618881; **Velp** - (Rijnstreek) - Arnhemsestraatweg 348 - 085-341941; **Weesp** - (Huizen, Weesp en Omstreken) - Grote Plein 2 - 02940-12519; **Zutphen** - (ANOZ) - Marspoortstraat 9 - 05750-10650; **Zwolle** - (Regionaal Ziekenfonds Zwolle) - Zwartewaterallee 25 - 05200-71188.

VGCN
VGCN,
Postbus 290,
3500 AG Utrecht.
Ziektekostenverzekering

ONDERLINGE WAARBORGMAATSCHAPPIJ
VERENIGING GEZONDHEIDSZORG
CENTRUM NEDERLAND U.A.

Bon voor minder premie en meer informatie.

Naam: _____
Adres: _____
Postcode/Plaats: _____
Waar bent u nu verzekerd? _____
Gezin: Man: _____ jaar. Vrouw: _____ jaar. Aantal kinderen: _____

van voorlichting, consultants voor deeltijdarbeid bij arbeidsbureaus en (indien nodig) een sociaal contract met werkgevers en werknemers kan ook bij het bedrijfsleven deeltijdarbeid worden gestimuleerd.

De kosten van het scheppen van deeltijdbanen (voor het bedrijfsleven vaak doorslaggevend) blijken moeilijk te becijferen. Ze hangen af van vele factoren, onder andere het inkomen dat hoort bij de banen die worden gesplitst (door de werking van premiegrenzen bij vele sociale regelingen). Iets hogere kosten kunnen geheel worden teniet gedaan door een groter enthousiasme van de deeltijdwerker. Het feit dat bedrijven waarin deeltijdarbeid ingevoerd is, positiever oordelen over het verschijnsel dan andere bedrijven, is in dit opzicht bemoedigend.

Bij het schrijven van dit rapport is een van de belangrijkste conclusies geweest, dat de maatschappij tot nu toe zozeer op voltijdbanen ingericht is, dat doorvoering van deeltijdarbeid als volwaardige arbeidsvorm voorlopig op moeilijkheden stuit. Aanpassing van vele regelingen is gewenst. Dit rapport draagt de ondertitel „voorstudie” om duidelijk te maken dat nog veel werk verzet moet worden, door ons en anderen, om een werkelijk concreet plan voor vele volwaardige deeltijdbanen samen te stellen.

De nota is te bestellen door overboeking van f 7,- (incl. porti) op giro 3322213 t.n.v. penningmeester SWB, Den Haag, onder vermelding van: Nota E 8.

D'66 studiedag

Titel: „Leven en werken in de informatiemaatschappij”

Datum: zaterdag 23 januari 1982

Plaats: Triomfatorkerk, Kanaleneiland, Utrecht (bus 7)

Aanvangstijd: 10.00 uur

Kosten: f 25,-

Maximaal aantal deelnemers: 70

Uiterste aanmeldingsdatum: 5 januari 1982

Aanmelden bij: SWB-bureau, Bezuidenhoutseweg 195, Den Haag, tel. 070 - 858305, onder vermelding van studiedag/23 januari

Spreekers en hun onderwerpen (discussie thema's):

J. Terlouw

Bestuurbaarheid van de informatiemaatschappij

D. Overkleef

Informatie als produkt

(De rol van de informatie-industrie en haar exportmogelijkheden)

J. Kist

Consument in de informatiemaatschappij

(Invloed consument op beleid informatiemaatschappij)

(Invloed consument op de media en vice versa)

A. Manten

Samenwerkingsmodel overheid, bedrijfsleven en consument in de informatiemaatschappij

(Hoe het samenwerkingsmodel in te vullen?)

(Informatie-politiek)

T. Huppes

De informatisering van de samenleving, enige economische en sociaal-culturele gevolgen

(Arbeid en culturele identiteit)

Werkgroep Staatsrecht/Binnenlandse Zaken

Begin 1982 zal de Werkgroep een studiedag organiseren over het ont-

werp voor een nieuwe gemeentewet. Tijdens deze dag zullen een viertal sprekers het ontwerp—elk vanuit een andere gezichtshoek—bespreken.

Daarnaast zal op deze dag ook tijd ingeruimd worden voor een discussie over de positie van de burgemeester. De verkiezing danwel benoeming van de burgemeester zal daartoe door twee inleiders worden besproken.

Uiteraard zal ruim de gelegenheid worden geboden om over beide onderwerpen te discussiëren.

Vanaf 7 december kunnen geïnteresseerden inlichtingen inwinnen bij het secretariaat van de werkgroep en bij P. van den Berghe, Beemden 10, 5541 AB Reusel. Zo spoedig mogelijk zullen datum, vergaderplaats en andere belangrijke gegevens op ruime schaal bekend worden gemaakt.

Homogroep

Sinds april 1981 heeft een aantal leden van D'66 aan de oprichting van een homogroep gewerkt. Inmiddels heeft de groep de status van SWB-werkgroep aangevraagd. De huidige groepsleden zijn van mening dat het, ondanks het vele begrip in onze partij voor homofilie en de beleving van homoseksualiteit nodig blijft hieromtrent meer gericht beleidsvoorstellen aan politieke ambtsdragers en de partij zelf te verstrekken. Belangenbehartiging is een van de doelstellingen van de groep; de groep wil anderzijds meer zijn dan enkel een lobby binnen de partij om eenzijdig opgevatte belangen te bepleiten.

De groep telt nu dertien leden, en dat is niet voldoende. Versterking van de groep is zeer welkom, vooral ook door vrouwen. M.n. deskundigheid op het terrein van juridische aangelegenheden, maatschappelijk werk, belastingheffing en sociale zekerheid is welkom.

Voor meer informatie: de algemeen coördinator **Willem Jan Koch**, Middellaan 260, 4811 VM Breda, tel.

076 - 227754, of de secretaris **Jacob Boetje**, Roerstraat 108, 2584 TW 's Gravenhage, Tel. 070 - 522094.

Projectgroep energiestudie

Binnen de werkgroep energie bestaat sinds kort een projectgroep energiestudie, die in de komende maanden een schets van een energiestudie dat de politieke keuzen van D'66 weerspiegelt, wil gaan opstellen. Zo'n studie kan worden gezien als een poging, de standpunten van D'66 op energiegebied te onderbouwen.

In D'66 moeten veel mensen zijn, die met dit bijltje kunnen hakken. De stuurgroep Maatschappelijke Discussie Energiebeleid had althans de grootste moeite, mensen uit te kiezen voor hun technische stuurgroep, die geen D'66-er waren! Willen al diegenen, die denken een bijdrage aan een scenariostudie te kunnen leveren, contact opnemen met **Erik van der Hoeven**, p/a SWB, Bezuidenhoutseweg 195, tel. 070 - 858303?

SWB-pakketten

Nota's voor (a.s.) Gemeenteraadsleden. Geen f 114,50, maar slechts f 56,- incl. portkosten.

Door het enorme succes van deze aktie heeft de SWB besloten nog een beperkt aantal van deze complete sets SWB-nota's ter beschikking te stellen (40 stuks).

Na overboeking van f 56,- op giro 3322213 t.n.v. penningmeester SWB D'66 wordt het pakket u omgaand toegezonden. Nu met de nieuwe Nota Deeltijdarbeid!

U kunt het pakket ook afhalen, dan bespaart u nogmaals f 6,- en is de prijs per pakket slechts f 50,-.

Een en ander zo lang de voorraad strekt!

Samenstelling Bestuur Stichting Wetenschappelijk Bureau D'66

Naam:	Adres:	Telefoon (thuis, werk)	Functie en taken:
Th. E. Timman	Middenweg 307, 1098 AT Amsterdam	020 - 930089	voorzitter (Dagelijks Bestuur)
J. Pool	Essenpark 18, 2351 CJ Leiderdorp	071 - 410510, 010 - 635313	secretaris (Dagelijks Bestuur)
E. F. Berkhout	Roelofstraat 28, 2596 VN Den Haag	070 - 249587, 070 - 771906	penningmeester (Dagelijks Bestuur)

Algemeen Bestuur, gevormd door leden van het dagelijks bestuur tezamen met:

Mw. E. G. Cotterell	Heemraadschaplaan 45, 1181 TZ Amstelveen	020 - 410524, 070 - 614911	plvv. lid namens fractie T.K.
Mw. S. Dekker	Toussaintkade 36, 2513 CK Den Haag	070 - 453607, 070 - 614911	plvv. lid namens fractie T.K.
M. van Empel	Juliana de Lannoylaan 37, 5582 EA Waalre	04904 - 4607, 040 - 784107	IDEE '66
M. P. Gans	Postbus 45, 2060 AA Bloemendaal	023 - 272442	
A. van Hengel	Leklaan 56, 2987 EK Ridderkerk	01804 - 14737, 070 - 904789	
H. A. Hutte	Kerkepad 13, 8412 ST Hoornsterzwaag	05165 - 2502	
J. F. Jeekel	Batjanstraat 11, 2585 VR Den Haag	070 - 603346, 070 - 949393	
W. Kiffen	Bornhovestraat 33, 7201 VW Zutphen	05750 - 17368	lid namens PSVI
K. J. R. Klompenhouwer	Tattistraat 143, 3066 CJ Rotterdam	010 - 213905	
C. Mertens	Torenven 10, 1027 AM Amsterdam	020 - 369622, 070 - 614911	lid namens fractie T.K.
Mw. C. Rottländer-Meyer	Heemskerckstraat 3, 2518 EH Den Haag	070 - 466761, 070 - 602918	
R. D. Stam	Merelstraat 194, 2352 VJ Leiderdorp	071 - 410126, 070 - 949393	
M. Ververs	Koningin Emmalaan 9, 8051 PC Hattem	05206 - 43276, 05200 - 15910	
Mw. C. J. Weeda	Lawickse Allée 98, 6707 AM Wageningen	08370 - 15518	
plus twee afgevaardigden van het HB			
E. van der Hoeven	Doornenburg 11, 1121 GP Landsmeer	02908 - 3566, 070 - 858303	directeur SWB D'66
J. de Lange	Postbus 84070, 2508 AB Den Haag	070 - 858303	secretaris SWB D'66
Mw. P. J. M. van Kleffens	Dignaland 90, 2591 CD Den Haag	070 - 859358, 070 - 858303	secretaresse SWB D'66

Aktiviteiten Scholing en Vorming D'66

VOORJAAR 1982

Presentatiekursus

Deze cursus is bedoeld voor mensen, die zich kandidaat hebben gesteld voor de gemeenteraad. Veel nieuwe kandidaten zijn onzeker hoe zij in verkiezingsbijeenkomsten het praktische politieke beleid van D'66 moeten presenteren. In deze cursus zal daaraan al oefnend aan de hand van eigen vragen en ervaringen gewerkt worden (eventueel met behulp van video). De cursus is opgezet in samenwerking met Kerk en Wereld.

Waar en wanneer

1. Kerk en Wereld, Driebergen, 8-10 januari 1982
2. Kerk en Wereld, Driebergen, 8-10 februari 1982
3. Kerk en Wereld, Driebergen, 8-10 februari 1982
4. Kerk en Wereld, Driebergen, 7-9 mei 1982

Info en aanmelding

PSVI D'66, Bezuidenhoutseweg 195, 2594 AJ Den Haag. Aanmelding: vóór 15 december 1981

Kosten

Kursus 1 en 4: f 60,- (6 dagdelen)
Kursus 2 en 3: f 80,- (8 dagdelen)

Kursus voor campagnevoerders

Deze cursus is bedoeld voor mensen, die daadwerkelijk de verkiezingscampagnes voor gemeenteraad en provinciale staten organiseren. Inhoud: praktische informatie over de te voeren campagnes.

Waar en wanneer?

Kontakt der Continenten, 16-17 januari 1982
Soesterberg

Info en aanmelding

PSVI D'66, Bezuidenhoutseweg 195, 2594 AJ Den Haag.
Aanmelding: Vóór 20 december 1981

Kosten

f 25,- per persoon

GRONINGEN

Presentatietechniek 26, 28, 30 jan., 2 febr.
Kollegeonderhandelingen voorjaar 1982.
Weekend nieuwe raadsleden najaar 1982
Themadag gemeentebegroting najaar 1982
Diskussie- en vergadertechniek najaar 1982
Info en aanmelding: Ton Bergman, Kalkwijk 15, 9603 BB Hoogezand, 05980 - 95233

FRIESLAND

Drempeloverschrijdingskursus vrouwen voorjaar 1982
bestuurderskursus voorjaar 1982
Info en aanmelding: Ellen van Hulzen, Sinderhoven 22, 9254 GD Hardegarijp, 05110 - 3250.

DRENTHE

Basiskursus gemeenteraad jan. 1982
Info en aanmelding: Arend Jager, Alb. Schweizerplantsoen 8, 9301 HB Roden, 05908 - 17205.

OVERIJSSSEL

Basiskursus gemeenteraad
Oost-Overijssel: 23 feb., 2, 9, 16, 23, 30 maart, 6, 13 april
West Overijssel: 4, 11, 18, 25 maart, 1, 8, 15, 22 april
Basiskursus provinciale staten: 15 dec., 5, 12, 19, 26 jan., 2, 9, 16, 18, 23 feb.
Info en aanmelding: Siska v. d. Aa, Beckumerstraat 308, 7548 PV Boekelo, 05428 - 2729.

GELDERLAND

Bestuurderskursus voorjaar 1982
Themadagen (aspirant)raadsleden voorjaar 1982
Info en aanmelding: Toon Janse, Nassauweg 24, 6703 CJ Wageningen, 08370 - 14237

UTRECHT

Oriëntatiekursus nieuwe stijl voorjaar en najaar 1982
Kadertraining emancipatie
Bestuurderskursus voorjaar 1982
Info en aanmelding: Marijke Hopman, Beereveld 16, 3621 GW Breukelen, 03462 - 2763.

NOORD HOLLAND

Forumtraining emancipatiewerkgroep voorjaar 1982
Bestuurderskursus najaar 1982

ZUID HOLLAND

Bestuurderskursus voorjaar/najaar 1982
Info en aanmelding: PSVI D'66, Bezuidenhoutseweg 195, 2594 AJ Den Haag, 070 - 858303.

ZEELAND

Bestuurderskursus febr./maart 1982
Info en aanmelding: PSVI D'66, Bezuidenhoutseweg 195, 2594 AJ Den Haag, 070 - 858303

NOORD BRABANT

Oriëntatiekursus 30 jan. en 13 febr. 1982
Oriëntatiekursus 30 jan. en 13 febr. 1982
Bestuurderskursus 7/8 mei 1982
Presentatie 27 maart en 3 april 1982
Gemeenteraadslid en praktijk maart 1982
Themadag gemeentefinanciën sept./okt. 1982
Oriëntatiekursus najaar 1982
Info en aanmelding: Arjen Oostra, Willem Pijperpark 11, 5144 VH Waalwijk, 04160 - 31748.

LIMBURG

Bestuurderskursus voorjaar 1982
Info en aanmelding: PSVI D'66, Bezuidenhoutseweg 195, 2594 AJ Den Haag, 070 - 858303.

ZUIDELIJKE IJSSELMEERPOLDERS

Bestuurderskursus febr./maart 1982
Info en aanmelding: PSVI D'66, Bezuidenhoutseweg 195, 2594 AJ Den Haag, 070 - 858303.

Lijstje van aanwezig kursusmateriaal op het PSVI D'66

De geschiedenis van D'66 f 12,50
Bestuurderskursus f 5,-
Oriëntatiekursus f 5,-
Aanvullend D'66 materiaal op de cursus gemeenteraad van de sbk f 7,50
Documentatie- en Informatiemap Provinciale Staten f 32,50
Wenken en tips voor het opzetten van verkiezingscampagnes f 5,-
Kollegeonderhandelingen f 2,-
Diskussie en vergadertechniek f 5,-
Deze prijzen zijn exclusief verzendkosten. ■

VECHTEN SOLIDARIDAD

VOOR VOEDSEL

Elke dag opnieuw niet weten hoe je maag gevuld zal worden.

Solidaridad steunt groepen kleine boeren en krottenbewoners in heel Latijns Amerika die vechten voor voedsel.

Met hun vakbonden, coöperaties en basisgroepen vechten zij voor een rechtvaardige verdeling van voedsel en grond. Die organisaties verdienen onze steun.

Den Haag Gironummer: 1804444

LAAT WAT SOLIDARIDAD

VAN JE HOREN!

Voedsel is er genoeg.

Het wordt alleen niet goed verdeeld. Er is grond genoeg om voedsel op te verbouwen. Maar grond wordt vaak gebruikt voor winst-gewassen. Vooral de armen trekken zo aan het kortste eind.

Voer daar actie tegen.

Schrijf brieven aan Braziliaanse boeren ter ondersteuning van hun strijd. Ondervraag Nederlandse soja-importeurs. Vraag parlementsleden om een goede warenwet.

VRAAGINFORMATIE!

Gratis kaarten met teksten, adressen en informatie verkrijgbaar bij Solidaridad.

Solidaridad, een actie die niet alléén om geld vraagt, maar ook om uw mening over onze eigen handel en wandel. Laat je horen!

Laan van Meerdervoort 148 2517 BE Den Haag. Tel.: 070-655207 Gironummer: 1804444

Jongeren Activerings Centrum

JOAC

De Algemene Jongeren Vergadering is als je dit leest inmiddels al een tijdje achter de rug. Het concept-werkprogramma 1982 werd er vastgesteld en hierdoor geïnspireerd is de nieuwe JOAC-bestuurscommissie vol enthousiasme aan de slag gegaan! Enkele belangrijke programmapunten zijn: presentatie van het JOAC in regio's en afdelingen, meewerken aan provinciale en gemeenteverkiezingen, scholingscursussen voor jongeren, een JOAC-folder en een JOAC-informatiebulletin.

Het doel van het programma is het stimuleren van regionale (en plaatselijke) activiteiten voor en door jongeren. Je begrijpt dat een landelijke bestuurscommissie dit niet alleen kan doen. We doen dan ook een beroep op alle (jonge) Democraten die er voor voelen om mee te werken aan deze regionale activiteiten, zich aan te melden als regio- (of afdelings-) contactpersoon voor het JOAC. Dit betekent in de praktijk het contract leggen tussen het JOAC- bestuur en de jongeren en het bestuur in de eigen regio c.q. afdeling. Voor meer informatie en voor aanmelding kun je terecht bij Ingrid Pieters (adres en telefoon staan elders vermeld). Naast het vaststellen van het werkprogramma kwam tijdens de AJV ook de verkiezing van drie nieuwe bestuurscommissieleden aan de orde. De nieuwe leden die we mogen begroeten zijn: Tom Meevis, Ingrid

Pieters en Frank Oostdam. Het optreden van deze nieuwe leden betekent echter ook een afscheid, nl. van Jules Kortzenhorst, Jan Schonck en Michael Beck. Op deze plaats willen wij hen nogmaals bedanken voor hun fantastische inzet en werkracht. Ook Jan van den Hazel, DB-lid in het JOAC, willen wij allerhartelijkst bedanken. Als zijn opvolger, heten wij Michiel ten Brink van harte welkom. Tenslotte willen we de taakverdeling binnen de bestuurscommissie bekend maken, zodat je ons kunt schrijven of bellen als je meer informatie wilt over de JOAC-activiteiten.

voorzitter, **Frans Hasselaar**, Kornoeljestraat 2-202, 9741 JB Groningen, 050 - 779802.

alg. secretaris, **Ingrid Pieters**, Marshallaan 380, 8527 TW Utrecht, 030 - 947872.

2e secretaris (publiciteit), **Frank Oostdam**, Javastraat 35, 6524 LT Nijmegen.

secretaris buitenland, **Jos Koeleman**, Pr. Margrietlaan 12, 3454 AK De Meern, 03406 - 2256.

penningmeester, **Tom Meevis**, Witbreuksweg 385-002, 7522 ZA Enschede, 053 - 893292.

regio-coördinator, **Wens Rupert**, Rustenburgerdwarstraat 19, 1074 JJ Amsterdam, 020 - 767742.

comm. scholing en vormingswerk, **Peter van Eijk**, Uilenstede 164-1174, 1183 AN Amstelveen, 020 - 457949.

contactp. w.g. Jongeren, **Pier Tholen**, Dusartstraat 63-1, 1072 HP Amsterdam, 020 - 722654.

JOAC-deelbegrotinghouder, **Michiel ten Brink**, Oude Vest 85a, 2312 XT Leiden, 071 - 141934. ■

Politieke Scholings- en Vormingsinstituut D'66

PSVI-NIEUWS

Bestuur, regionale koördinatoren en bureau Politiek Scholings- en Vormingsinstituut D'66

Naam	Adres	Telefoon (huis, werk)	Functie
Michiel Faassen	Asterlaan 3, 3871 CA Hoevelaken	03495 - 35090	sekretaris
Wim Kiffen	Bornhoevestraat 33, 7201 CW Zutphen	05750 - 17368	
Bertie Sixma	Laan van Spieringshoek 13, 3118 LL Schiedam	010 - 702318	voorzitter
Joke Staal	Rollaaf 23, 4761 HR Zevenbergen	01680 - 27241	
Geerling Visch	Bordine 30, 8604 AD Sneek	05150 - 16481	penningmeester namens HB
Pierre Wijler	Burg. van Baaklaan 10, 3648 XT Wilnis	02979 - 3537	
Piet Zoun	Akkerwinde 327, 2906 XS Capelle a/d IJssel	010 - 512118	namens HB
Karel Klaver	Nieuwegeer 56, 3271 BR Mijnsheerenland	01862 - 2592	
Michiel ten Brink	Oude Vest 85a, 2312 XT Leiden	071 - 141934	namens de fractie namens de fractie (plv.)
Elida Wessel-Tuinstra	Willem de Zwijgerlaan 43, 2341 EH Oegstgeest	071 - 152007, 070 - 614911	
Louise Groenman	Parnassusweg 143, 1077 DE Amsterdam	020 - 728279, 070 - 614911	

Regionale koördinatoren scholing en vorming

Ton Bergman	Kalkwijk 15, 9603 BB Hoogezaand	05980 - 95233	Groningen
Ellen van Hulzen	Sinderhoven 22, 9254 GD Hardegarijp	05110 - 3250	Friesland
Arend Jager	Albert Schweitzerplantsoen 8, 9301 HB Roden	05908 - 17205	Drenthe
Siska van der Aa	Beckummerstraat 308, 7548 PV Boekelo	05428 - 2729	Overijssel
Toon Janse	Nassauweg 24, 6703 CJ Wageningen	08370 - 14237	Gelderland
Marijke Hopman	Beereveld 16, 3621 GW Breukelen	03462 - 2723	Utrecht
An Loot	Eemnesserweg 29a, 1261 HH Blaricum	02153 - 11856	Noord-Holland
Ruud Stam	Merelstraat 194, 2352 VJ Leiderdorp	071 - 410126	Zuid-Holland
Peter Burgs	J. van Reigersbergstraat 161, 4336 XD M'burg	01180 - 34253	Zeeland
Arjen Oostra	Willem Pijperpark 11, 5144 VH Waalwijk	04160 - 37148	Noord-Brabant
Jo Toussaint	Burg. van Deelensingel 56, 5941 BD Velden	04702 - 1789	Limburg
John Half	Punter 3105, 8242 EC Lelystad	03200 - 26337	Zd. IJsselmeerpolders

Van Apollinaire tot Wedekind

Vogels van uiterst gevarieerde pluimage streken op vrijdag 20 november jl. neer in het Maison Descartes in Amsterdam. Opvallende kledij uit alle richtingen en een enkele stemmig geklede heer als bijvoorbeeld de Franse culturele attaché. Middelpunt van dit alles: Ernst van Altena in zijn kwaliteit van dertig jaar vertaler van poëzie. Ernst heeft onvoorstelbaar veel vertaald. Een greep uit vele namen: Aznavour, Barbara, Brassens, Brel, Ferrat, maar ook Bierman, Brecht, Kästner, Knaf en ook Malherbe, Molière, Sartre, Verlaine...

Veel daarvan is nu gebundeld in „Van Apollinaire tot Wedekind” met een prachtig omslag van Ad van Tiel uitgegeven door Agathon in Bussum.

Het eerste exemplaar van dit verzameld vertaalwerk werd uit handen van Ernst in ontvangst genomen

door staatssecretaris Wim Dik, namens de – door staatszaken verhinderde – minister van Economische Zaken Jan Terlouw. Wat moet een minister van Economische Zaken met een bundel vertaalde poëzie? Dat bleek uit de rede van Jan Terlouw die werd uitgesproken door Wim Dik.

„Vertalen is import en export van literatuur. Literatuur leeft bij de gratie van een zo rijk en gevarieerd mogelijk aanbod. Literaire vertalers gaan de markten van vreemde culturen af, brengen produkten mee en voegen die toe aan het eigen literaire aanbod”. Zo beschouwd is Ernst van Altena ook aan de westzijde van de Bezuidenhoutseweg – daar ligt het ministerie van E.Z. – een man van importantie. Hij was dat al jaren aan de oostzijde van die weg – daar ligt het partijsecretariaat – al kent elke partij zijn Beotiërs en al heeft niemand daar zoveel last van gehad als juist Ernst. Zelf heb ik altijd gedacht dat het verspreiden van poëzie en zeker van vertaalde poëzie in Nederland zoets was als het strooien van edelstenen voor slachtvee. Maar Ernst van Altena zegt bij de aanbieding van dit boek: „Onze politieke partij is misschien wel de enige waarin cultuurpolitiek meer is dan lippendienst, waarin de fracties niet één aangewezen mannetje voor de franje hebben maar een meerderheid van in cultuurpolitiek geïnteresseer-

DEMOCRATEN SCHRIJVEN

OVER HET FUNKTIONEREN VAN EEN SUBREGIO-BESTUUR

Het is van diverse kanten gebleken dat het niet altijd duidelijk is welke activiteiten een subregiobestuur kan verrichten. Om te proberen hierover een discussie op gang te brengen lijkt het nuttig te melden wat er in onze subregio (Z.O. Brabant) gaande is. Ter informatie: de regio Noord-Brabant is opgedeeld in vier subregio's van ongeveer gelijke grootte. De subregio Z.O. Brabant omvat 33 gemeentes, met (sinds kort) 16 afdelingen. Elf gemeentes hebben een eigen afdeling, vier afdelingen omvatten 2 gemeentes en één afdeling bestaat uit 8 gemeentes. De Agglomeratie Eindhoven, bestaande uit 11 gemeentes, maakt deel uit van de subregio. De Agglomeratieraad wordt direct gekozen, vandaar dat de subregio nogal wat aandacht moet besteden aan de agglomeratie. Daar dit in andere subregio's, behalve Rijnmond, niet speelt, zullen we hier verder geen aandacht aan besteden. Daarnaast worden de volgende activiteiten verzorgd door het subregiobestuur Z.O. Brabant:

A. Eens per half jaar is er een bijeenkomst voor alle raadsleden uit de subregio. Deze bijeenkomsten zijn opgezet om de raadsleden, die vaak als éénling D'66 vertegenwoordigen in hun Raad, ook in de gelegenheid te stellen met soortgenoten te laten overleggen over gezamenlijke problemen. Voor de betreffende bijeenkomst krijgen alle raadsleden een aantal vragen te beantwoorden over één of twee onderwerpen. Deze antwoorden worden door de politiek coördinator samengevat tot een discussiestuk van hooguit twee kantjes. Dit dient als leidraad voor de avond. Er wordt ook een verslag van de bijeenkomst gemaakt. De volgende onderwerpen zijn tot nu toe aan de orde geweest:

de leden en waarvan de ministers zich respectievelijk hebben beziggehouden met journalistiek, de organisatorische kant van het amateurtooneel of het schrijverschap...” Als dat waar is dan zullen vele partijleden zich nu naar de boekhandel spoeden om deze bundel te bemachtigen. Voor de economen onder hen zij vermeld dat het boek 768 pagina's telt, dat er bijna zevenhonderd teksten in staan van honderdtweeëntveertig bekende en een aantal anonieme auteurs en dat het voor f 49,50 te koop is. Hoe weinig dat is per pagina, per gedicht of per auteur moet u zelf even uitrekenen. Maar lezen is beter dan rekenen!

S.V.

Begrotingen en meerjarenplanning. Bestemmingsplannen.

De kaderwet specifiek welzijn.

Hoe ga je om met raadsleden uit andere partijen. Hoe zorg je er voor dat eigen ideeën naar voren worden gebracht. Het functioneren van een raadslid t.o.v. de „bevolking”. Over de openheid van B en W en de ambtenaren t.a.v. raadsleden. Moeten wij na de volgende verkiezingen een wethouder kunnen leveren en aan welke eisen moet zo iemand voldoen.

B. Eens per vier maanden is er een bijeenkomst voor de bestuursleden uit de afdelingen van de subregio. Dit bevordert de onderlinge contacten en men kijkt eens over de grenzen van de eigen afdeling. Problemen van gezamenlijke interesse worden besproken, zoals het voorbereiden tot de ALV; het selekteren van kandidaten voor bestuursfuncties, adviesraad e.d.; hoe de afdeling de leden in beweging moet krijgen, respectievelijk houden; het werven van nieuwe leden; de verkiezingscampagne(s); het coördineren van gemeenteraadsprogramma's; de bestuurlijke indeling van de provincie; politieke scholing en vorming. Ook enkele onderwerpen, die met de raadsleden zijn besproken, zijn ook met de afdelingsbestuurders besproken. We hebben ook getracht de afdelingsvergaderingen onderling op elkaar af te stemmen om daarbij tevens te bevorderen dat men elkaars afdelingsvergaderingen gaat bezoeken als daar onderwerpen van meer algemene belangstelling aan de orde zijn; maar dit is mislukt.

C. Er zijn incidentele contacten met afdelingen om problemen te bespreken en om eventuele moeilijkheden te helpen oplossen. Dit laatste komt gelukkig zelden voor.

D. Als er maar één seintje komt uit een bepaalde gemeente, trachten we zo spoedig mogelijk met de daar woonachtige leden en andere belangstellenden een bijeenkomst te beleggen. Op deze en de daarop volgende bijeenkomsten, tot en met de officiële oprichting, is vrijwel steeds iemand van het subregiobestuur aanwezig. Aldus zijn in de afgelopen 2 jaar 8 nieuwe afdelingen van start gegaan.

E. Halfjaarlijks vindt een ledenvergadering plaats. Behalve huishoudelijke zaken komen onderwerpen aan de orde als Adviesraad, energie, emancipatie, bestuurlijke herindeling, etc.

F. Na de zomervakantie is een werkgroep van start gegaan, met uit elke afdeling een vertegenwoordiger om een raamwerkprogramma te maken voor de Raadsverkiezingen.

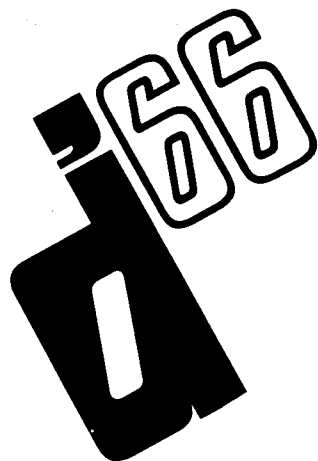
G. Waar nodig helpt/bemiddelt het bestuur met de campagne en het PSVI. Voorts worden uiteraard contacten onderhouden met het regiobestuur.

H. Niet te vergeten, op de bestuursvergaderingen wordt ook (smakelijk) over de landelijke politieke ontwikkeling gepraat.

Het is een hele lijst en het kost de bestuursleden dan ook veel tijd, vaak 1 of 2 avonden in de week. We hebben echter het gevoel dat onze bestuursactiviteiten op prijs worden gesteld door Raadsleden en afdelingsbestuurders. Voor veel van die activiteiten is de regio veel te groot en bovendien heeft het regiobestuur veel werk met typisch provinciale activiteiten.

E. P. Honig

D. van Hornelaan 13, 5581 CZ Waalre tel. 04904 - 2045

KERNWAPENVRIJE GEMEENTES?

In Trouw las ik dat de enige D'66-er in de Raad van Hellevoetsluis de doorslag gaf in een stemming over „Hellevoetsluis als kernwapenvrije gemeente”. De Raad zal zich voortaan met hand en tand verzetten tegen de opslag van kernwapens aldaar, terwijl tevens werd besloten alle andere gemeenten in Nederland te verzoeken hetzelfde te doen.

De tegenstanders van de motie hadden kennelijk vooral bezwaar tegen het feit dat de Raad zich met zo'n landelijke kwestie bezighield. Ik heb daar ook mijn twijfels over. Maar misschien zijn er hele goede specifieke redenen waarom Hellevoetsluis beter geen kernwapens op zijn grondgebied kan hebben! De Raad moet het recht hebben dat uit te spreken.

Ik heb me wel gestoten aan het feit dat de D'66-er heeft meegewerkt aan het verzoek aan alle Gemeenteraden in Nederland om eenzelfde besluit te nemen. De consequentie daarvan is immers dat alle kernwapens uit Nederland worden verwijderd. Hoezeer men wellicht persoonlijk deze IKV-leus onderschrijft, het betrokken raadslid heeft zich hiermee als D'66-vertegenwoordiger op landelijk terrein tegen het D'66-programma gekeerd. Dat moet je naar mijn gevoel niet doen.

Arend Meerburg

Twee brieven zonder commentaar van de redactie. Wel met excuses aan al die andere briefschrijvers. Toch maar doorschrijven: misschien wordt de Democraat weer dikker en plaatsen we dan ook weer wat meer brieven.